A°. 1862. N°. 75. Zaturdag 20 September. Elfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIE.

Abonnementsprijs per half jaar.
Voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» *Java* . . . . 15,—.
» de *Buitenbezittingen* . . . . . 17,50.
» *Nederland* . . . . 22,50.
De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; **Agenten:** te *Samarang*, DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija*, LE ROY & Co.; te *Pasoeroean*, WEIJERMANS & Co.; te *Cheribon*, BLOK & Co.; te *Tagal*, Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen*, C. A. VAN DER VOORT; te *Padang*, VAN ZADELHOFF & FABRITIUS; te *Amboina*, A. HARMSEN & Co.; te *Makassar*, W. EEKHOUT & Co., en voor *Nederland*, J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te *Amsterdam*.

De **JAVA-BODE** verschijnt op **Woensdag** en **Zaturdag** van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.
Voor de vijf woorden . . . . ƒ 0,50.
» idem bij eerste of meerdere herhaling » 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de **Mail-Editie** dezelfde prijs.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór **12** uur.

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

Sluiting der Mail,
op Dingsdag den 30sten September.

Vendutiën.

Maandag 21 September
Voor het woonhuis van den heer van der Vinne door van Slooten Morgan & Co.
en
In de pakhuizen der firma Pandel en Stiehaus door Cassalette & Co.

Dingsdag 23 September
Voor het woonhuis van Mr. G. J. B. Henny door van Riet en Wijnveldt.
en
Voor het kommissiehuis van John Pryce & Co.

Woensdag 24 September
Voor het kommissiehuis van van Slooten Morgan & Co.
en
Boekenveiling in de Harmonie door Lange & Co.

Donderdag 25 September
Voor het woonhuis van den heer von de Wall door van Slooten Morgan & Co,
en
Voor het kommissiehuis van van Riet en Wijnveldt.

Vrijdag 26 September
Voor het woonhuis van den heer Rijnen door van Riet en Wijnveldt.
en
Voor het kommissiehuis van Cassalette & Co.

Zaturdag 27 September
Van vastigheden in 't Vendu-Lokaal.

Getrouwd:

A. HARDES
en
J. E. BOEG.

AMSTERDAM, 31 Julij 1862. (3270)

Getrouwd:

CHRISTIAAN SCHMIDGALL,
met
JOHANNA HELENA ELISABETH PIROTI.

BATAVIA, den 6den September 1862. (3247)

Getrouwd:

FERDINAND HENRICH WILHELM Graaf VON RANZOW
met
CATHARINA ADRIANA SWAAB.

SAMARANG, 10 September 1862. (3300)
Eenige kennisgeving.

Getrouwd:

C. F. JULIUS, Jr.,
Weduwnaar van *A. Schudel*,
met
A. P. DOEN.

TAGAL, 11 September 1862.
Eenige kennisgeving. (3302)

Bevallen van een' ZOON, de echtgenoot van
GROX CEZARD LAMBERT.

BATAVIA, 17 September 1862. (3290)

Onlangs ontving ik de treurige tijding van het overlijden mijns broeders *W. C. A. van der Hucht*, gepensioneerd Kapitein der Infanterie, Ridder der Militaire Willemsorde 4de klasse.

Allen die den overledene gekend hebben zullen beseffen hoe groot het verlies is dat zijne vrienden en betrekkingen betreuren.

A. M. VAN DER HUCHT,
Kapitein der Infanterie.

MENGKALIP,
Res. Zuid- en Ooster afd. van
Borneo, 15 Augustus 1862.
Eenige kennisgave. (3272)

Acht dagen na het overlijden harer Moeder, ontsliep mijne jongste lieveling *Johanna Jacoba*.

L. WOLFE.

BATAVIA, 15 September 1862. (3304)

VENDUTIE
op Maandag 22 September 1862,
weegns vertrek:
voor het woonhuis van den WelEdG. Heer
VAN DER VINNE,
Parapattan, weg naar ***Menteng***, door
van Slooten, Morgan & Co.,
van eenen netten Inboedel,
bestaande uit Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Canapés, Kasten, Tafels, Stoelen, Knapen, Ledikanten, Porcelein-, Glas-, Pleet- en Aardewerk, Matten, Martevanen. Voorts nog een zoo goed als nieuwe Vis-à-Vis, een Mylord, twee spannen goed gedresseerde Wagenpaarden, tevens geschikt voor een vierspan, Tuigen, Stalgereedschappen, enz. (3256)

VENDUTIE
op Maandag den 22 September 1862,
in een der Lokalen der **Javasche Bank**,
door
CASSALETTE & Co.,
van een factuur
JAPANSCHE GOEDEREN,
waarin:
Circa 500 stukken uitgezochte **ZIJDE**,
LAKWERK, als: Naaidoozen, Breidoozen, Schrijfcassettes, Ronde Tafels en Knaapjes, Likeurkelders, Papier- en Châledoozen, Bladen, Bijoukistjes, Bedakdoozen, Kopjes en Schoteltjes, met en zonder ooren,
Schutsels van 6 en 8 bladen,
Kinderschutsels, Matten, Waschstellen, Vazen, enz.
Verder:
tot sluiting van Rekening de navolgende
Europesche Meubelen:
1 Salon-Ameublement van Massief Mahonijhout, met rood en zwart gestreept Velours.
1 Id. met bruin, » » id.
1 Boudoir Ameublement met bruin » id.
1 Salon-Ameublement met rood Maroquin-Leder.
1 Id. » bruin id.
1 Id. » groen id.
1 Id. » paarsch id.
6 ronde Tafels met marmeren bladen.
4 Ovale Id. met marmeren bladen,
12 Waschtafels met marmeren bladen en Waschstel,
10 Toiletten duchesse met id.
50 Kapspiegels in verschillende grootte,
10 Veldbedden,
6 Schaaktafels,
5 Kapspiegels met Réflecteur Machine,
4 Damesschrijftafels,
20 Muzieklessenaars,
12 Theetafels,
12 Etensdragers op Voetstuk,
25 Muurétagères,
4 Pijramijden Etagères,
50 Hoedenkapstokken,
40 Muurkapstokken,
40 Vouwstoelen, (Mailstoelen).
10 Schutsels met groen Damast en Thibet bekleed;
een factuur zeer fraaije
Carpetten, Alcatives en Tafelkleeden,
ijzeren Ledikanten,
groote Spiegels met Supports, Schilderijen,
Behangselpapier,
4 Dubbelloops Jagtgeweeren,
1 Buks,
2 Pistolen Flobert,
2 Revolver Pistolen,
Kinder Speelgoed,
HEERENZADELS,
benevens een fraai assortiment fijne Engelsche PENNENMESSEN, ZAKMESSEN, DOLKMESSEN, groote en kleine SCHAREN,
Gouden en Zilveren Cylinder en andere
HOROLOGIEN;
verder:
eene partij van circa 40 Vaten effen gedécoreerd
Porceleinwerk,
als:
Eetservicezen, van 12 tot 48 Personen. Theeserviezen, Tête-à-Têtes, Present Koppen, Inktkokers, Vruchtmandjes, Broodmandjes, Botervlootjes, waarlooze Borden en Schaaltjes, Waschstellen, enz., enz. (3278)

Op Dingsdag den 23 September 1862,
VENDUTIE
ten huize van den WelEdl Gestr. Heer
Mr. G. J. B. HENNIJ,
op PARAPATTAN, door
van Riet & Wijnveldt,
van Mahonij en andere houten Meubelen, Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen, etc.
eene vierkante PIANO uit de Fabriek van *Erard*,
een goed Rijpaard, Schimmel 4 vt. 2 dm.
enz. (3265)

Op de Vendutie
van den 22 September bij de Javasche Bank,
zullen nog worden verkocht:
B No. 168, 175, 178, 189. 4 kisten @ 80 ps. PRINTS,
aangebragt per *Majestie* van *Glasgow*.
(3323) CASSALETTE & Co.

VENDUTIE
op *Dingsdag den 23sten September* 1862,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & Co.,
à 4 pCt. Vendusalaris,
van
54 Balen SHIRTINGS,
4 do. DRILLS,
4 kisten CHITSEN,
10 balen ROOD GAREN, No. 24,
min of meer beschadigd.
122 zakken KOFFIJ,
19 do. do.
38 krandjangs SUIKER,
beschadigd gelost uit het Nederlaud schip *Ceres*, gezagvoerder Demmers. (3274)

Op de Vendutie
van Dingsdag, den 23sten September,
zullen alsnog worden verkocht:
48 ENGELSCHE KAZEN.
(3324) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE
op Woensdag 24 September 1862,
voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,
van diverse Lijnwaden,
als **M & C / G H** 100/14. 15 balen @ 20 ps. DRILLS,
6 kisten ROOD-KATOEN, 100 kistjes CAPSULES, 5 kisten nagemaakte BATIK SARONGS en SLENDANGS, 10 kisten CHITZEN, 10 kisten ongebleekte SHIRTINGS, ledige LEGGERS, SCHEEPSBROOD, KARREN, WAGENS, BENDIES, etc. ***en ten 11 ure precies:***
1 perceel gelegen op Manga-Doea, verponding No. 6777.
1 » » » » » » 7059.
1 » » » Antjol » » 7.
1 » » » Tana-Abang » » 9388.
(3308)

BOEKEN-VENDUTIE
op Woensdag-avond a. s. ten 7½ ure,
in een der ZALEN van de
Societeit *de Harmonie*,
door de Boekhandelaren
LANGE & CO.,
van eene aanzienlijke verzameling **BOEKWERKEN** over INDISCHE WETGEVING, LAND- en VOLKENKUNDE, REIZEN, GESCHIEDENIS, LETTERKUNDE en POEZIJ. Benevens HARMONIUMS en eenige LAMPENKAPPEN.
De CATALOGUS is gratis verkrijgbaar. (3316)

VENDUTIE
op Donderdag 25 September 1862,
wegens vertrek,
voor het Woonhuis van den WelEdG. Heer
VON DE WAL,
Goenoeng Sahari,
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,
van eenen netten Inboedel,
als: SPIEGELS en SCHILDERIJEN, HANG- en TAFELLAMPEN, CANAPÉ'S, TAFELS, STOELEN, KNAPEN, KASTEN, LEDIKANTEN, PORCELEIN-, GLAS- en AARDEWERK, een zoo goed als nieuwe
MYLORD,
drie spannen uitmuntende en goed gedresseerde
Wagenpaarden,
waaronder een span
zwarte Batakkers,
een span Bimanezen,
en een
span Sandelwoods,
Voorts nog een goed gedresseerd
RIJPAARD (Arabier),
Tuigen, Stalgereedschappen, etc. (3307)

VENDUTIE
op Donderdag, den 25 September 1862,
voor het Commissiehuis van
Van Riet & Wijnveldt,
van
Lijnwaden, Dranken, Provisiën,
J C No. 5. 11 kistjes van 12 fl. CHAMPAGNE.
1 kistje » 5 » do.
» 6. 10 kistjes » 24/2 fl. do.
1 kistje » 19/2 » do.
100 kistjes Amerikaansche Zeep,
47 ps. Oogjesgoed,
een partij STOPFLESSCHEN van verschillende grootte, een partij PROPATRIA- en MEDIAANPAPIER, IJZERWAREN, Fransche KINDERWAGENTJES, GLASWERK, WASCHSTELLEN, AARDEWERK, ROOD GAREN, enz., enz. (3317)

VENDUTIE
op Vrijdag den 26 Sept. 1862,
wegens vertrek,
ten huize van den WelEdel Gestrengen Heer
C. M. J. W. RIJNEN,
Kapitein-Adjudant,
in het Kampement over de woning van den afgetreden Generaal, door
van RIET & WIJNVELDT,
van
eenen zeer netten INBOEDEL,
bestaande uit:
TAFELS, STOELEN, BANKEN, LEDIKANTEN, CONSOLES, BUFFET, HANG- en TAFELLAMPEN, SPIEGELS en SCILDERIJEN, GLAS- en AARDEWERK, enz.
PAARDEN, RIJTUIGEN, TUIGEN, STALGEREEDSCHAPPEN, enz.
(3318)

In Naam des Konings!
Executoriale Verkoop.
Op Zaturdag, den 4den October 1862,
des morgens ten tien ure, zal door tusschenkomst van het Vendu Departement te TANGERANG, Westerkwartier der Ommelanden van Batavia, in een der Lokalen door gemeld Departement bestemd door den Ondergeteekende worden verkocht:
de ondervolgende in beslag genomene
PERCEELEN.

1o. DRIE TWAALFDE GEDEELTE van een ZAAI-, WEI- en BOUWLAND, genaamd **RADJAK**, gelegen in het Westerkwartier der Ommelanden van Batavia, perceel No. 22, bij de verponding geregistreerd onder No. 8295 en bij dat middel aangeslagen over eene waarde van ƒ 75,000.—.

2o. EEN ZESDE GEDEELTE van een stuk TUIN- en ZAAILAND, genaamd **SEPATAN**, gelegen in het Westerveld in blok R, deel 4, nummer (niet ingevuld) buurt Tangerang Sepatan, bij de verponding geregistreerd onder No. 8294 en thans aangeslagen op eene waarde van ƒ 80,500,—.

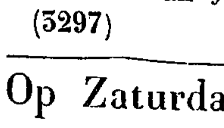
Executant den Chinees KHOUW TJENGPHO, procureur Mr. FRANÇOIS EDOUARD EMBRECHTS, geëxecuteerde den Chinees LIE TJOEHOK.

De boven omschrevene PERCEELEN zijn bij de eerste en tweede hypotheeken verbonden bij den Chinees LIE TJOETJIANG voor de sommen van ƒ 55,000,— en ƒ 55,000,—.

Volgens opgave van den huurder en verbandhouder is het land RADJAK in zijn geheel verhuurd voor eene som van ƒ 7600,— en het land SEPATTAN voor eene som van ƒ 15,000,— en wordt ingezet, de eerste op eene som van ƒ 5000,— en de tweede of laatste, op eene som van ƒ 5000,—.

(3297) F. E. EMBRECHTS.

Op Zaturdag den 18den October 1862,
des ochtends ten 10 ure precies, zullen de Ondergeteekenden, in een der lokalen van het Vendu-Departement alhier, in het openbaar opveilen:

Een **ERF** bebouwd met een groot STEENEN WOONHUIS, en dito bijgebouwen, allen met PANNEN gedekt, gelegen in het Oosterveld, Blok L, deel 20, No. 148, buurt ***Kramat***, bij de Verponding geregistreerd onder No. 5981.

Dit perceel is verhuurd tot 1o Mei aanstaande aan den Heer J. J. MODDERMAN.

(3244) REIJNST & VINJU, qq.

IJZEREN GELDKISTEN
met patent slooten.
(3275) VAN DEN ABEELEN EN Co.

LEES HIER!

Op een' nader te bepalen dag in de Maand OCTOBER a. s., zal door de Ondergeteekenden in Vendutie worden verkocht:

Een kapitaal HUIS met ERF en ruime bijgebouwen.

Staande op ***Rijswijk*** en toebehoorende aan den Heer J. F. HECKLER.

(3319) GEBRS. ROSELJE EN Co.

Ontvangen:

per „*WILLIAM SIMPSON*,"

Engelsche en Schotsche Plaids,

Schotsche MUTSEN,

STEREOSCOPEN, Revolver STEREOSCOPEN voor 50 en 100 Platen,

KRUIDHOORNS voor geweren en pistolen,

Tafelschellen, Veldflesschen, in alle soort en grootte,

MAILKOFFERS,

Cowvans Aanzetriemen,

KARWATSEN,

Hand- en Scheerspiegels, groote en kleine

Papier- en Geldtrommels,

Chubb's Kistsloten,

MAATROLLEN met Nederl. en Engelsche maat, eene groote sortering

SCHEERMESSEN van Rodgers,

Heeren- en Dames-ETUIS,

IJZEREN BEDDEN voor 1 en 2 personen,

Filtreer-Machines,

Breech-Loaders (nieuw systeem),

STAL HALSTERS,

Photographische ALBUMS,

gevulcaniseerd gomelastique REGENJASSEN, enz.

(3273) JOHN PRYCE & Co.

Op nieuw ontpakt:

Een Factuur Kinder Kousen en Sokken, in alle grootte.

DAMES KOUSEN, HEEREN SOKKEN,

DAMES en HEEREN HANDSCHOENEN,

als: KATOENEN, GAREN, ZIJDEN en SATIJNEN.

CORCHETTEN

met BALEINEN en met SLOT in alle grootte.

ZWART ZIJDEN FLUWEEL LINTEN in alle breedte, alsmede

KLEEDJESSTOFFEN (Barège.)

etc., etc.

(3258) BEIJNON, HAMACHER EN Co.

Per *Stad Dockum*:

Een Factuur Provisiën *Schalekamp.*

bestaande uit:

ROLPENS,
SUIKERWERK,
FRAMBOZENKOEKJES,
BANKET,
KOEK,
GEDROOGDE VRUCHTEN,
ZWITSERSCHE KAAS,
POEDERCHOCOLAAD in halve Flesschen,
LENGVISCH,
SAUCIJS DE BOLOGNE,
GROENTEN in Blik.

(3262) VAN WALCHREN EN VAN DORP.

WAGENPASSEMENT.

Naadkoord, Plakkoord, Kwasten, Kransen, Pluizen,

en al wat verder tot het monteren van ***Rijtuigen*** verlangd wordt, is steeds, van de geringste wollen tot de prachtigste ***Zijden soorten***, in menigte oude en geheel nieuwe desseins voorhanden bij

J. C. KRAFT & Co. Fabriekanten.

Warmoesstraat bij de St. Janstraat, 751,

(3245) te ***Amsterdam.***

Voor Mailreizigers:

Solide, in Nederland vervaardigde,

LEDEREN KOFFERS MET FOUDRAAL.

(3260) VAN WALCHREN EN VAN DORP.

De reeds zoo lang verwachte en algemeen bekende

CAUVIN PILLEN,

op nieuw ontvangen en à contant verkrijgbaar bij

(3257) BEIJNON, HAMACHER & Co.

---

v. Walchren & v. Dorp,

HANDEL-, TOKO- EN COMMISSIEHUIS.

ROODE BORDEAUX WIJNEN op fust en in kisten afgetapt.
Fijne Roode en Witte BORDEAUX WIJNEN.
BOURGOGNE WIJNEN.
Fijne en Ordinaire RHIJN- en MOESELWIJNEN.
Roode PORTWIJN op fust en op flesschen.
Witte Idem op flesschen.
Fijne en Ordinaire MADEIRA en TENERIFFE WIJNEN op fust en op flesschen.
Prima en Ordinaire CHAMPAGNE WIJNEN.
Holl. BIER, Eng. BIER, Bayersch BIER } in soorten, op fust en op flesschen.
Fijne en Ordinaire Fransche COGNAC op fust en op flesschen.
Bessen GENEVER; Genever A.V.H. en andere goede merken.
Onvervalscht SELTERSWATER.
Hollandsche, Fransche, Engelsche, Duitsche } PROVISIEN in BLIK, enz.
GESLAGT in flesschen en vaatjes.
Gezouten RUNDVLEESCH in vaatjes.
Gerookte OSSENMUISJES en SAUCIJS DE BOULOGNE in blik.
Gerookt VLEESCH en HAMMEN.
Diverse soorten KAZEN.
Diverse merken BOTER.
MANDARIJN GEMBER.
KOEK, BANKET, SUIKERWERK en GEDROOGDE VRUCHTEN.
Poeder- en andere CHOCOLAAD, JAMS, MOSTARD, ZUREN, GENUAOLIE, AZIJN, etc.
SPIEGELS en SCHILDERIJEN.
Eng. HANG-, TAFEL-, MUUR- en KANTOORLAMPEN.
PORCELEIN-, GLAS- en AARDEWERK.
TAFEL- en RIJTUIGKAARSEN.
TAFELGOED in stellen, HANDDOEKGOED, DAMAST, TAFELKLEEDEN, TOILINET in soorten.
Divers PLEETWERK.
Berlijnsch-zilveren LEPELS en VORKEN in stellen.
Eng. TAFELMESSEN in stellen.
Manila- en Havana SIGAREN in soorten.
BIJOUTERIEN, PARFUMERIEN en GALANTERIEN.

(3204)

BRANDON & CO.

Op nieuw ontvangen voor Heeren Marine Officieren nieuw model

BORDUURSELEN, KNOOPEN, GALON EN DRAGONS.

(3312)

DROOGE EN AANGEMAAKTE VERW

met bijbehoorende VERWKWASTEN,

voor het schilderen van gebouwen en vaartuigen, bij

(3288) ROLUFS & Co.

BANK-ACTIEN

te Koop.

Adres No. 3255 Bureau *Java-bode.* (3255)

Corn Crushing Mills.
American Canvas.
Japan Payongs.

(3248) W. H. HALL.

H. J. ROELOFS,

heeft de eer het publiek te berigten, dat hij heeft ontvangen:

Proeven van Cristallerien.
Militaire Officierspassementerien, knoopen en galon.
Photografische Albums.
Vlechten Haar.
Maçonique Byoux.
Proeven van Meubelen.
Vruchten op water en brandewijn, enz.

Alles van 1ste kwaliteit.

Hij recommandeert zich beleefdelijk tot de levering van een en ander. Voorloopig is zijn adres:

Gang Secretarie, het eerste huis achter dat van Mevrouw DE LOOPER.

(3322)

Met verschillende Schepen ontvangen:

HAANTJES BIER,

Rendorp en *Broeksmit.*

Puike z. m. Kaas.
Wit en rood Bessensap.
Rijtuig- en Tafelkaarsen, *Brandon.*
Hammen.
Flesschen Geslagt.
Witte en roode Portwijn, *Gebr. Steur.*

Speelkaarten in diverse prijzen.

(3261) VAN WALCHREN EN VAN DORP.

Pas ontvangen:

Superieur Klamboegoed,

(Bobbin net) 4 Ellen breed.

(3325) JOHN PRYCE EN Co.

Ontvangen dezer dagen een factuur gewone en fijne

ROODE EN WITTE WIJNEN,

van de beste merken en superieure kwaliteit,

gesorteerd als volgt:

Gewone Tafelwijn in kisten, à 4 dozijn.

CANON PRINCETEAU-LEPERCHE.
GIRON LA BARDE.
BAOUR MACAO MEDOC.
DULUC St. JULIEN.
GRAND VIN VERTEUIL DE St. JULIEN.
St. JULIEN, St. ESTEPHE, MARGAUX } MEDOC.

Fijne Tafelwijn in kistjes à 1 dozijn.

POMMIES AGASSAC LUDON.
CHATEAU St. MARIE.
CHATEAU LANGOA.
MADAME BOURGADE LABARDE.
HERMITAGE, op heele en halve flesschen.
BOURGOGNE CHAMBERTIN, id. NUITS, id. VOLNAY, id. ROMANÉE, } op heele en halve fl.
MUSCAT LUNEL.
id. RIVES ALTES.
id. FRONTIGNAN, op heele en halve flesschen.
MALAGA WIJN.
ECHTE TOKAIJER.
WITTE en ROODE PORTWIJN No. 1, op heele en halve flesschen.
MADERA No. 1, 2 en 3.
OLD SHERRY.
GOLD SHERRY, op heele en halve flesschen.
RIJN- en MOESELWIJN van het gerenommeerde merk D. LEIDEN, in Keulen.
CABINETS WIJN, MÖSELBLUMCHEN en VON DEM.
ASSMANNSSHÄUSER 1858 (Roode).
HAUT SAUTERNES.

(3305) WINSSER, DE LANGE EN Co.

BRANDON & Co.,

in Commissie ontvangen:

fijne

Panetela Sigaren en Tabak,

van J. P. DRAIJER. (3313)

B A Z A R.

MOLENVLIET.

Met de laatste schepen ontvangen:

Grenadine Robes en Châles,

Witte Gordijnfranje,

TULLEN GORDIJNEN, GEKLEURD WOL DAMAST, WITTE FIL d'ECOSSE,

Kousen en Handschoenen,

LINNEN ZAKDOEKEN,

Gewevene Merinos en Katoenen BORSTROKKEN,

een rijk assortiment

ZIJDENSTOFFEN,

tot zeer billijke prijzen,

ZIJDEN en KANTEN MANTILLES, FANTAISIE en FLANELLEN MANTELS, SORTIE DE BAL,

een fraai assortiment

TOONEELKIJKERS, VERREKIJKERS,

BRILLEN en LORGNETTEN,

S P I E G E L S,

benevens TOILET- en SCHEERSPIEGELS,

FIJNE ETAGÈRE VOORWERPEN,

NACHTKLOKKEN, CRISTALLEN KROONEN en LUSTERS, KANDELABERS van Gedoubleerd ZILVER met en zonder BALLONS, LAMPENGLAZEN en BALLONS, LAMPENKOUZEN, LUCIFERS,

TAFEL- EN WAGENKAARSEN,

Haarschuijers en Kammen,

Kleederschuijers, Tand- en Nagelschuijers en meer andere Artikelen.

(3328)

Wederom verkrijgbaar:

ELASTIEKE KUSSENS,
IJZERDRAADGAAS in diff. Kleuren,
KOPERDRAADGAAS,
KRISTALLEN Dessertserviesen,
geslepene WATERKARAFFEN (*Bordelaises*),
VINGERGLAZEN (Melkwitte.)

(3320) GEBRS. ROSELJE & Co.

Pas ontvangen per William Simpson van Londen:

Superieure Hang- en Tafellampen,

met glazen versierselen.

Kroonen met 2, 3, 4, 5 en 6 lichten.

(3306) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

Een kleine partijtje puike MANILA SIGAREN,

tegen ***f 62,— contant*** bij

(3289) ROLUFS EN Co.

C. P. MULLER,

PIANOMAKER,

Sluisbrug,

blijft zich recommanderen tot het repareren van

Piano's en Orgels.

Ook beveelt hij zich aan voor PIANO ONDERWIJS.

(3298)

EAU DE COLOGNE H & S.

van **F. MARIA FARINA No. 4711 te Keulen,** door andere handelshuizen thans **Eau de Cologne,** onder bovengenoemd merk geïmporteerd wordende niet door F. MARIA FARINA No. 4711 te Keulen gefabriceerd en uitgezonden, zoo worden belanghebbenden hierop attent gemaakt, dat bij de ondergeteekenden alleen en uitsluitend de echte ***Eau de Cologne*** van F. MARIA FARINA No. 4711, onder het merk ***H & S*** te bekomen is.

HAAGER & SCHUURMAN.

Batavia, 17 September 1862. (3311)

EAU DE COLOGNE,

de F. MARIA FARINA No. 4711 á Cologne.

Les contrefaçons de mon ***Eau de Cologne***, m'engagent à prévenir le public, que le seul et unique Dépôt de ***mon*** fabricat, se trouve pour le Java chez Messieurs **HAAGER & SCHUURMAN**, à **Batavia**, à la quelle maison on peut 's adresser avec la même confiance qu'a moi même;

F. MARIA FARINA. No. 4711.

Cologne, le 20 Août 1860. (3310)

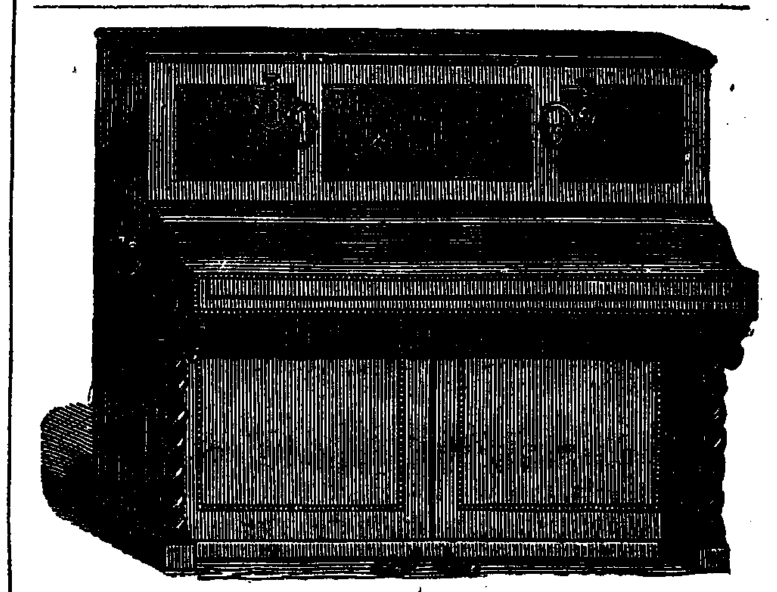
Abonnés op de geannonceerde

„Gaba" en „Onharige Paddie"

worden beleefdelijk verzocht zooveel mogelijk het VASTE QUANTUM op te geven, dat zij maandelijks zouden wenschen te hebben.

RULUFS EN Co.

(3287) *Scheepsleveranciers.*

F. BERDEN & Cie

FAB. DE PIANOS

A BRUXELLES

Per *Robertus Hendrikus*

ontvingen de ondergeteekenden wederom uit bovengenoemde Fabriek:

2 PIANINO'S groot formaat.
3 „ klein id.

(3255) CASSALETTE en Co.

PHOTOGRAPHIE

H. LECOTEY

a l'honneur de prevenir le public, que son Atelier est ouvert tous les jours.

PINTOE-AIJER tegen over de BENTING. (3256)

ATELIER

VOOR

STEENHOUWEN EN GRAVEEREN,

VAN

de Ficquelmont & Co.

De ondergeteekende eenigen tijd in **Europa** doorgebragt hebbende, ten einde zich in het **Steenhouwen**, het **bewerken van Marmer** en het **Graveren** te perfectioneren,

heeft zich als **Steenhouwer** en **Graveur** ter dezer Stede gevestigd en neemt thans de vrijheid zich niet alleen bij het publiek van Batavia maar ook bij dat van geheel Indie aan te bevelen tot het leveren van TOMBES, GRAFSTEENEN en andere GRAFORNAMENTEN.

Ook bestaat er in dit ATELIER gelegenheid voor het maken van **MEUBELEN** uit **MARMER**, het POLIJSTEN en REPAREREN er van; alsmede voor het doen maken van GRAVURES in alle METALEN.

Op eene prompte en civiele bediening kan ten volle gerekend worden, terwijl verzocht wordt tot het doen van bestellingen, die met den meesten spoed zullen worden uitgevoerd, zich te willen wenden tot den ondergeteekende, wonende naast de begraafplaats voor Europeanen, alhier.

(3211) DE FICQUELMONT.

Aan Dames en Heeren Leden der Zang-Vereeniging wordt bekend gemaakt, dat de

REPETITIE

aanstaande Dingsdag 23 dezer des avonds ten 8 ure, in het lokaal der Loge zal plaats hebben.

Namens de Directie der Maatschappij van Toonkunst:

(3327) H. T. VON HEMERT.

Batavia, 20 September 1862.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN,

TE BATAVIA.

Op Donderdag den 25 sten September 1862,

des avonds ten 8 ure,

Receptie in den 1sten Graad

De Secretaris der Loge,

(3301) B. V. HOUTHUYSEN.

Vervoer van postbrieven over JAVA EN MADURA.

In de maand Januarij 1863, zal op nader bekend te maken voorwaarden, in het openbaar worden uitbesteed, **het vervoer der brievenmalen** ten dienste van de Gouvernements Posterijen op Java en Madura.

De Directeur der Producten en Civiele Magazijnen,

Bij ontstentenis:

De Hoofd-Kommies,

DEGENT.

BATAVIA, *den 18 September 1862.* (3326)

Bataviaasch Praauwenveer.

De stoomer **Tjiliwong**, is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen.

Vertrekt ten 7 ure des morgens.

Ligplaats binnen den kleinen boom. (3281)

PRAAUWENVEER en WERF

VAN DE

Wed. VAN DER MEULEN.

Met Praauwen van dit Veer bestaat er steeds gelegenheid om

Goederen, Machineriën, enz.,

over te voeren van

Batavia en de omliggende plaatsen;

als: om de West tot *Tjiringien* in *Straat Sunda*, en om de Oost tot aan *Pecalongan*, en het afhalen van PRODUCTEN van *Bantam*, *Tjicao* langs de *Tjitarum*, *Pamanoekan*, *Indramajoe*, *Dadap* en *Cheribon* voor *Batavia*.

Aan de Werf bestaat er steeds gelegenheid tot repareren en breeuwen van *Praauwen* en *Sloepen* en het maken van diverse Hout en IJzerwerken ten behoeve der Schepen.

Tevens is aldaar verkrijgbaar:

STEENKOLEN,

bij kleine hoeveelheden aan de werf te ontvangen, dan wel aan boord van de schepen geleverd.

Diverse RONDHOUTEN en DJATTIE HOUTEN PLANKEN gezaagd volgens de op te gevene maat.

IJZEREN ANKERS en KETTINGEN voor Praauwen.

Batavia, 30 Augustus 1862. (3212)

BON MARCHÉ EXTRAORDINAIRE.

PENDANT TROIS MOIS SEULEMENT.

PORTRAITS

à 3 Florins,

TOUT ENCADRÉS

PAR

Mr. C. PARANT, Photograph.

Portraits cartes de visites.	Leçons aux Amateurs.
Portraits médaillons.	Broches. Ecrins.
Cassolettes.	Groupes de famille.

Portraits après décès. (3251)

Passar Baroe, en face Mr. NORDET.

FROMAGE GRUYÈRE.

(3321) LEROUX en Co.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

RIJSWIJK.

VAN

WALTER WOODBURY.

Dagelijks, uitgezonderd des Vrijdags, geopend van half acht tot tien uur.

Steeds voorhanden:

GEZIGTEN VAN JAVA EN SUMATRA, TYPEN, ENZ. (3280)

MARMEREN VLOERSTEENEN,

van 10 tot 28 Rijnl. duimen,

benevens:

ronde en langwerpige Marmeren platen,

voor CONSOLES en TAFELS, zijn steeds te verkrijgen bij

(3279) HAAGER en SCHUURMAN.

CHOICE MANILA SEGARS (No. 2's)

@ f 55.— per mil.

(3299) W. H. HALL.

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.

Ingenieurs te Londen,

hebben de eer, Heeren SUIKERFABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden te berigten, dat zij thans voorhanden hebben

Eene afzonderlijke SUIKERRIETMOLEN,

met cylinders van 54 Engelsche dm. lang en 24 Engelsche dm. diameter.

Eene **Suikerrietmolen** met cylinders van 52 × 24 Engelsche dm. met STOOMTOESTEL en KETEL, geheel compleet.

Eene **dito** als boven met cylinders van 52 × 24 Engelsche dm. en

Een STEL van VIJF PATENT CYLINDERVORMIGE **Suikerpannen**, met FORNUISSTAVEN en WAARLOOZE STUKKEN, en een **dito** van zes dubbele geoctroyeerde CYLINDERVORMIGE **Suikerpannen** met FORNUIZEN en eene WAARLOOZE PAN.

Specificatiën en teekeningen ten kantore van ondergeteekenden en voorts bij de, op Java residerende Ingenieurs van de Heeren **H. O. Robinson & Co.**, de Heeren ALEXANDER BROWN, en ROBERT FINDLAY, die de noodige informatiën, betreffende bovenstaande Machineriën, kunnen geven.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.**, hunne Etablissementen eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurende alom vermeerderende vraag naar hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden alle orders aannemen op

SUIKERRIETMOLENS, door stoom of water gedreven, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz.

(3091) MACLAINE, WATSON & Co.

Brand-Assurantie-Compagnie, te Amsterdam.

Kapitaal 1.300000.— Gulden

De Ondergeteekenden benoemd zijnde tot Agenten op Java, van bovengenoemde Maatschappij, berigten bij deze, dat zij bereid zijn verzekeringen tegen Brandschade te sluiten op Woon- en Pakhuizen, Koopmansgoederen, Meubelen, enz., enz., alsmede: op Suiker-, Koffij-, Thee-, Tabak- en Indigo-Etablissementen, enz., tegen zeer billijke Premien en gewone Condities.

Omtrent nadere informatien gelieve men zich te vervoegen ten Kantore der Ondergeteekenden

MACLAINE, WATSON & Co., Batavia,

McNEILL & Co., Samarang,

(5093) FRASER, EATON & Co., Soerabaija.

LIVERPOOL & LONDON

FIRE INSURANCE Comp.

KAPITAAL groot £ 2,000,000 Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op *Java* van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om **Polissen van Assurantie** op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement***, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op ***Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissemten op Java.***

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.

(5089) PITCAIRN, SYME & Co.

Royal Insurance Company of Liverpool.

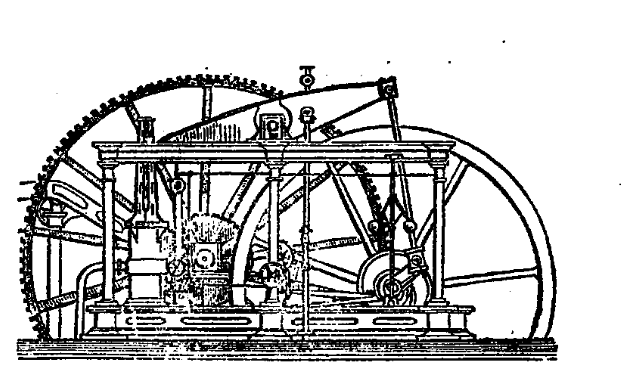
BRAND- EN LEVENSVERZEKERING.

KAPITAAL GROOT **2.000.000.**— PONDEN STERLING

De ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort, met verzekeringen te sluiten tegen brandschade op PAKHUIZEN, GOEDEREN en WOONHUIZEN met AMEUBLEMENT, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op THEE-, KOFFIJ- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN OP JAVA.

Zij nemen de vrijheid het publiek te herinneren, dat sedert kort ook LEVENSVERZEKERING bij de Batavia Branche gevoegd is en dus gereed zijn tot het sluiten daarvan op de voordeeligste voorwaarden. Het uitgebreide Kapitaal van deze Maatschappij in verband met de jaarlijksche opbrengst van meer dan 500.000 Ponden Sterling en een aanwezig fonds van ruim 700,000 Ponden Sterling, leveren een voldoenden waarborg voor hare soliditeit, terwijl de premien van verzekering even matig zijn als die van andere Maatschappijen en bij schade de voldoening op de promptste wijze geschied.

(5088) PITCAIRN, SYME & Co.

MACHINERIEN.

FAWCETT, PRESTON & CO.,

Phoenix Foundry.—*Liverpool.*

De Ondergeteekenden, *Agenten* van bovengenoemde HEEREN, zijn bereid bestellingen aan te nemen op

Suiker-, Koffij- en Rijstpelmolens, Centrifuges,

STOOMMACHINES,

zoowel voor Fabrieken als voor Schepen,

Arak-Disteleer Toestellen, IJzeren Schepen en Praauwen,

ZAAG-MACHINES,

TABAKSPERSEN, POMPMACHINES, STOOMKETELS,

en alle soorten van MACHINERIEN.

Zij bieden te Koop aan:

1. Een Suikerrietmolen,

met Cylinders van 54 Engelsche dm. lang en 28 Engelsche dm. diameter, met compleet Waterwerk.

2. Een Idem Idem.

3. Een Suikerrietmolen,

met Cylinders van 54 Engelsche dm. lang en 26 Engelsche dm. diameter, met compleet Waterwerk.

4. Een Idem Idem.

5. Een horizontaal Stoom-Suikermolen,

van 16 p. kr., met Cylinders van 54 Engelsche dm. lang en 26 Engelsche dm. diameter en Ketel van 20 Engelsche voet lang en 5 Engelsche voet diameter.

6. Een horizontaal Stoom-Suikermolen,

van 12 p. kr., met Cylinders van 54 Engelsche dm. lang en 24 Engelsche dm. diameter en Ketel van 16 Engelsche voet lang en 4 voet 6 dm. diameter.

7. Een verticale Centrifuge-molen,

van 48 dm. diameter, voorzien van Stoommachine en Ketel, compleet.

8. Een Idem Idem.

9. Een verticale Suikermolen,

met Cylinders van 48 Engelsche dm. lang en 24 Engelsche dm. diameter, voorzien van Stoommachine en Ketel, compleet.

10. Een hydraulische Oliepers,

compleet.

11. Een stel Zaagmachines,

geschikt om Balken van 18 Engelsche dm. □ vierkant te zagen, voorzien van Verticale Stoommachine en Ketel, compleet.

12. Gerimpeld IJzer voor Daken.

13. Suikerpannen in alle gewone afmetingen.

Voor bijzonderheden vervoege men zich tot den Heer S. YOUNGE, Ingenieur te *Soerabaya*, dan wel tot

(3095) **MORGAN, MELBOURN & Co.**

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten van de Heeren

GEORGE BUCHANAN & CO.,

Ingenieurs Bucklersbury **London** & *Yorkplace Ironworks* ABERDEEN.

nemen de vrijheid Fabrikanten, Landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van alle soorten van

WERKTUIGEN,

in gebruik bij de bereiding van

Suiker, Koffij, Rijst, Olie, Kalk, Steenen, enz., enz. alsmede ook:

ZAAGMOLENS,

VERVOERBARE STOOM-MACHINES, POMPMACHINES voor IRRIGATIE DOELEINDEN, of tot het vullen van in de hoogte gelegene BADKUIPEN, STOOMKETELS, enz., enz.

Juist van ENGELAND ontvangen:

Een Stoom-Suikermolen

met cylinders van 24 × 45 duim, de molen en de Stoommachine is op een fondatieplaat, de standaards van geslagen ijzer en zoodanig ingerigt, dat de twee beneden cylinders in een oogenblik kunnen worden uitgetrokken.

Een HOOGDRUKKEND STOOMWERKTUIG van 10 paardenkracht etc., compleet.

TWEE GROOTE EN VERMOGENDE STOOM-SUIKERMOLENS,

van welke een met cylinders van 54 × 26 Eng. duim en de ander van 60 × 28 Eng. duim.

Een dubbel stel luchtledige pannen (Vacuumpans).

TWEE WETZELPANNEN

met verbindingspijpen om te werken door STOOM, WATER, TREKVEE of HANDEN.

Een stel van zes CENTRIFUGES,

van 32 duim diameter compleet, en een

Stoommachine

van 10 paardenkracht met groote Ketel.

Als ook bieden zij Te Koop aan

Eenige *superieure Perspompen*,

pas ontpakt, geschikt om Badkuipen in Woonhuizen of Ketels van Stoommachines met heet of koudwater te vullen.

In voorraad VUURSTEENEN en KLEI.

(3087) PITCAIRN, SYME & Co.

IMPERIAL

LEVENVERZEKERING MAATSCHAPPIJ.

Old Broad-Street London,

opgerigt in het jaar 1820.

Het Maatschappelijk kapitaal bedraagt £ **750,000**.— verdeeld in **7500** aandeelen van £ **100** — elk, terwijl het gevestigde premiefonds bedraagt ruim £ **705,000**.—, waaruit blijkt dat deze Maatschappij meer dan £ **1,500,000**.— bezit, bij een Jaarlijksch inkomen van £ **1.000,000**.—, om aan de verpligting in het vervolg op bestaande polissen ten beloope van £ **2,500,000**.— te voldoen.

Alle vijf jaren zal vier vijfde gedeelte van den winst als Bonus aan de polissen worden toegevoegd, zonder dat daardoor de verzekerde persoonlijk verantwoordelijk wordt, zooals bij onderlinge **Maatschappijen.**

De premiën kunnen maandelijks voldaan worden.

Omtrent maatstaf der Premiën en alle verdere informatiën betrekkelijk deze Levensverzekering Maatschappij kan men zich vervoegen ten kantore van de ondergeteekenden, alwaar men op verzoek prospectussen der Maatschappij en blanco Staten kan erlangen.

MACLAINE, WATSON & Co. *Batavia*,

Mc. NEILL & Co. *Samarang*,

(5092) FRASER, EATON & Co. *Soerabaija*.

WILLIAM HENRY HALL,

Shipping and General

COMMISSION AGENT,

(3237) BATAVIA.

BERIGT.

In de dezer dagen door mij voor de firma POTT en HAGEN te *Amsterdam* afgegevene **CIRCULAIRE** is door eene FOUT in de COPIJ der daarin opgenomene PROCURATIE op den 22sten regel der eerste Bladzijde afgedrukt »eigene pretentiën alzoo ingesloten" in plaats van »**eigene pretentiën alzoo uitgesloten**", hetwelk trouwens uit de zinsnede zelve blijkt.

(5276) G. J. B. HENNIJ.

WAARSCHUWING.

De debiteuren des Ondergeteekenden worden ***GEWAARSCHUWD*** om op de Circulaire van Mr. G. J. B. HENNIJ, advocaat en procureur te Batavia, zich noemende practizijn der Heeren POTT en HAGEN ***geene afbetalingen*** te doen, naardien deze door den Ondergeteekende ***niet zullen worden gevalideerd.***

De procuratie van den Ondergeteekende op de Heeren POTT en HAGEN is ***INGETROKKEN*** en de Copij welke Mr. HENNIJ daarvan in zijne gedrukte circulaire *voorwendt* te geven, komt ***niet*** overeen met de Notariele minute dier acte.

(5297) WILLEM DE JONG.

Er biedt zich iemand aan tot het geven van

Danslessen op Instituten en in Huisgezinnen.

Adres letter G., Bureau *Java-Bode.* (5295)

Let Wel!

Een GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE, thans als Administrateur op een Koffij-Etablissement werkzaam zijnde, wenschte zich tegen 1e November aanstaande in eene diergelijke betrekking geplaatst te zien.

Adres franko onder Lett. **S** Pamanoekan- en Tjiassem-Landen. (5294)

Een **GEHUWD PERSOON** sedert vier jaren op

SUIKERFABRIEKEN

werkzaam, bekend met BOEKHOUDEN en verdere Kantoor-werkzaamheden, zoekt eene plaatsing op eene dergelijke Onderneming of wel op een Handelskantoor.

Reflecterenden gelieven zich met franko Brieven te vervoegen onder letter X, bij den Uitgever van dit Blad. (3269)

IEMAND bekend met **administratie, levende talen en handelskennis**, zag zich gaarne geplaatst als **Boekhouder** of **Magazijnhouder.**

Hij zoude zeer genegen zijn zich later te associeëren indien de zaak soliede werd bevonden.

Franco Brieven Letter D. Bureau *Java-Bode*. (5246)

Er biedt zich een bekwaam **BOEKHOUDER** aan.

Men gelieve zich met gefrankeerde brieven onder letter M te adresseren aan het bureau van den *Java-Bode*. (5254)

Eene **DAME**, bekwaam onderwijs te geven in de ***Hollandsche, Fransche*** en ***Engelsche taal***, benevens de ***Muzijk***, zag zich gaarne als **GOUVERNANTE** geplaatst.

Adres franco brieven onder de Letters G. U. bij den Heer VAN DORP, Boekhandelaar te Batavia. (5286)

Een jong **MEISJE** reeds eenigen tijd bij eene familie geplaatst geweest zijnde als **BONNE**, wenschte gaarne als zoodanig weder in betrekking te komen. (5395)

Informatiën bij den Heer H. M. VAN DORP.

Tot waarneming van een **HUISHOUDEN** wordt **GEVRAAGD** eene

Jufvrouw of eene Weduwe.

Adres Lt. A, bij de Boekhandelaars LANGE en Co. te *Batavia*. Brieven franko. (5268)

DE VERBETERING VAN DEN RIJSTBOUW.

Wij hebben het genoegen onzen lezers een gunstig verschijnsel, of beter gezegd, eene verblijdende uitkomst mede te deelen, tengevolge van pogingen, die in de laatste dagen krachtiger en doelmatiger dan ooit zijn aangewend gewerden, om de rijstkultuur te verbeteren. De N. I. Maatschappij van Nijverheid en Landbouw die in vroeger jaren een tal van besognes bij de hand nam, en tot dusverre nog niet overgelukkig in haar streven was geweest, wat aangaat de resultaten op al haar pogen, juist omdat zij in den beginne wel wat veel hooi op hare vork had genomen, is ter goeder ure tot de overtuiging gekomen, dat het centraliseren harer krachten op enkele hoofdaangelegenheden veel betere uitkomsten zou kunnen opleveren. Dien ten gevolge begon zij dan ook een echt praktischen weg in te slaan, en ziet! de uitkomsten beginnen nu reeds te bewijzen, dat de weg, die thans door dit zoo nuttig ligchaam bewandeld wordt, de ware is.

De veemarkt gehouden op 5 September ll. heeft het Indisch publiek reeds doen zien, op welk praktisch terrein de Maatschappij hare werking naar buiten dirigeert. Moge deze eerste proef duidelijk hebben bewezen, dat de inlander doel noch strekking daarvan regt begreep, toch aarzelen wij niet onze meening te uiten, dat de tweede veemarkt over zes maanden even klaar zal aantoonen, dat de bewoner van Java de bedoeling *begint* te begrijpen, en volgende veemarkten — die wij hopen dat ook te Samarang, Soerabaija en elders zullen worden daargesteld — zullen ten slotte bewijzen, dat men dit zaak *geheel* begrepen heeft. Zoo zal dan door dezen praktischen maatregel Java's veestapel zich allengs weer mogen opbeuren.

Doch met niet minder onverdeelde belangstelling heeft men aandacht en zorgen beginnen te wijden op een ander voornaam punt, waarvan de voeding en welvaart van den Javaan hoofdzakelijk afhangt, namelijk: de padikultuur. — In het vorige jaar had de Maatschappij van Nijverheid en Landbouw van het Indisch Gouvernement belangrijke stukken ontvangen betreffende de ziekten en vijanden van het padi-gewas. Deze omstandigheid werkte het voornemen der Maatschappij zeer in de hand. Die belangrijke gegevens over een even belangrijken tak van Landbouw, welke eigenlijk hoofdkultuur op Java zal en moet blijven, omdat zij in de algemeene voeding des volks voorziet, werden ter overweging en betrachting in handen gesteld van den heer K. F. Holle, die — wij aarzelen niet dit ronduit te verklaren — een der niet minst ijverige en in zake van landbouw bevoegde leden der maatschappij is.

Nu reeds hebben wij een bewijs voor ons liggen, dat niet alleen de kwestie van den achterlijken, onvolledigen en hier en daar verwaarloosden toestand der rijstkultuur overwogen, nagegaan en betracht is geworden, maar dat ook bereids daadwerkelijke pogingen in 't werk zijn gesteld geworden, om die volkskultuur te verbeteren en veredelen en alzoo de produkten er van kwalitatief en kwantitatief te vermeerderen. Die proeven zijn met zeer gelukkigen uitslag bekroond geworden, en wij twijfelen niet, bij meerdere openbaarwording der feiten, of de rijstkultuur zal eene nieuwe era te gemoet gaan. Niet alleen zal dan door het ingewortelde vooroordeel van Javaan en zelfs van menig Europeaan (!) verdwijnen, dat de rijstvelden steeds buiten bemesting kunnen blijven, maar ook zal in alles de rijstbouw dan allengs beter behartigd en zorgvuldiger gedreven worden, waarbij de gunstige uitkomsten al zeer spoedig in 't oog zullen loopen.

De heer Holle schijnt met onverdroten ijver zoo lang, of zoo overtuigend het nut van bemesting der rijstvelden bij eenige Hoofden te hebben bepleit, dat men eindelijk eene vrij goede proef hiermede heeft genomen. De Hoofdpangoeloe van Limbangan, Raden *Hadji Mohamed Moessa*, heeft de bemestingproef ten uitvoer gelegd op 10 bouws sawah. De oogst dier proef is af geloopen, en wat schrijft genoemde Raden *Hadji Mohamed Moessa* nu? Dat hij voor het doen eener uitgaaf van ƒ 5 eene winst van ƒ 180 heeft gemaakt, doordien genoemde sawahs oneindig meer hebben opgeleverd dan vroegere jaren.

De Pangoeloe deelt mede, dat hij de bemesting der rijstvelden heeft begonnen, toen de padi ongeveer 25 dagen oud was. Hij heeft hiertoe karbouwenmest aangewend, die 25 koelies tegen 20 cents loon over die 10 bouws sawah hebben uitgespreid. Na den oogst bevond de Pangoeloe tot zijne groote vreugde, dat die uitgestrektheid gronds, wier produktief vermogen van jaar tot jaar verminderde, hem thans 35 tjaengs rijst, elk van 1000 kattis had opgebragt!

Raden Hadji Mohamed Moessa heeft daarbij eene vergelijkende opgave laten volgen van de opbrengst dezer 10 bouws sawah in vorige jaren, waarbij het enorm verschil in 't oogloopend groot is.

Die grond leverde alzoo:

in	1858 . . .	17 tjaengs
»	1859 . . .	16 »
»	1860 . . .	12 »
»	1861 . . .	10 »
en thans »	1862 . . .	35 »

Nu zegt onze Pangoeloe, dat hij bij de volgende moesson de bemesting op beter tijdstip, zegge vroeger plaats zal doen hebben, want, voegt hij er zeer oordeelkundig bij, » wanneer een kind ter wereld komt en het vindt terstond de moedermelk tot zijne voeding gereed, dan zal het flink groeijen". In die missive wordt ook niet ten onregte de opmerking gemaakt, dat bijaldien eene menigte lieden kennis van omstandigheid zullen dragen, dat eene vermeerderde zorg voor de rijstvelden zulke groote voordeelen oplevert, als nu reeds bij eene eerste proeve, zijn verkregen, het hun dan voorzeker ten spoorslag zal strekken om dienzelfden weg in te slaan. De schrijver gaat verder na, dat hij in zijn regentschap dit jaar van ruim 6000 bouws 16000 tjaengs heeft geoogst, terwijl het jaar 1861 slechts 13000 heeft opgeleverd, en berekent, dat men bij zorgvuldige bemesting van den grond meer dan 5 tjaengs per bouw zou kunnen erlangen.

Voor zeker is zulk eene uitkomst boven mate gunstig te noemen, en wij hopen, dat het voorbeeld van Limbangans Hoofdpangoeloe vele navolgers zal vinden. 't Is waar het ijs is, zoo als men in Europa zou zeggen, nu wel gebroken en het eigenbelang zal met het oog op zulke uitkomsten nu wel verder deze zaak voortgang doen hebben, doch een iegelijk zal met ons instemmen, dat er geen grooter vijand tegenover elke verbetering staat dan oud ingeworteld vooroordeel, dat eene ware blindheid te noemen is. Alle kunstmatige bemesting heeft de Javaan tot dusverre voor overbodig gehouden en hoevele Europeanen — waaronder soms nog wel ambtenaren bij de Kultures — kleven deze ongelukkige meening nog aan! Door dit vasthouden aan de » gewoonten der vaderen" blijft eene groote hoeveelheid mest, die het ploegvee verschaft onbenuttigd, doch ook toont de tot nu toe gevolgde uitputtende bebouwing van den bodem reeds aan, dat er vermindering van produkt ontstaat, een verschijnsel, dat bij mislukkende oogsten nog vreeselijker in 't oog zal springen. Naar onze overtuiging kan immer het irrigatiewater niet alleen toebrengen tot bemesting der sawahs, daar de voorraad van die vruchtbaarmakende verweeringsprodukten allengs moet afnemen. Bemesting zal dus in het ontbrekende noodwendig moeten voorzien, en hoe eer dit algemeen begrepen, gewaardeerd en toegepast wordt, hoe beter dit voor de rijstproduktie zal zijn, en die gunstige uitkomst kan niet anders dan weldadig terugwerken op geheel Java.

Wij wenschen hier tot slot dus twee dingen: algemeene navolging van het voorbeeld van Limbangans Hoofdpangoeloe en — wat niet minder zegt — eene *nog meer* algemeene medewerking tot het streven der N. I. Maatschappij van Nijverheid en Landbouw in hare huidige pogingen

BIJVOEGSEL
VAN DEN
JAVA-BODE
van Zaturdag, 20 September 1862, N°. 75.

ANTWOORD
aan den beoordeelaar van mijn werk, getiteld: „Schetsen van Afrika's Westkust."

Zeer ben ik U. verpligt voor de moeite (*Bat. Handelsbl.* 17 Sept.) om mij als schrijver van een litterarisch werk binnen te leiden bij dat gedeelte van het Indisch publiek, bij 't welk ik tot nog toe niet anders bekend stond, dan als Redakteur van den *Java-Bode.*

Vergun me echter een kort antwoord. Niet omdat zulks de gewoonte is, doch om slechts een paar verkeerde noticin weg te nemen, die door uwe beschouwingen welligt aan mijn naam, of beter gezegd aan mijn werk zouden kunnen gehecht worden.

Ge hebt mijn boek doorgelezen en er fouten in gevonden. Natuurlijk, elk recensent vindt die en mijn werk krioelt van drukfouten, doch vergun mij te zeggen, dat de titel van het werk U in uw ijver is ontsnapt, of dat gij geheel vergeten hebt dien in aanmerking te nemen. Ik heb geen *Koloniaal Handboek*, geen *How to manage a Colony* geschreven, ik heb eenvoudig geleverd: **Schetsen.** Zoo dit door U van den beginne aan gevat ware geworden, betwijfel ik het of mijn werk wel als een wonder van politieke beteekenis door u zou ter hand genomen zijn. 't Is waar, aan het slot van mijn schrijven heb ik den oneigenlijken, den onnatuurlijken stand van zaken aan de Goudkust doen uitkomen; ik heb gewezen op bestaande gebreken, waarvan het hoofdgebrek was *doelloosheid* van ons zijn aldaar, en tevens nog al duidelijk (dit laatste gedeelte schijnt gij óf niet gelezen óf niet begrepen te hebben) aangetoond *hoe* er gehandeld moest worden, om binnen korten tijd dien lastpost te veranderen in een rentegevend gewest, doch daarom mag mijn schrijven van *toen* nog geen de minste pretentie maken op den naam van politiek geschrift, of op dien van gids door de koloniale kronkelwegen. Gij acht eene omwerking noodig. Welnu wilt gij als beoordelaar die schetsen tot een Koloniaal Handboek verwerken, volgaarne geef ik U daartoe de vrijheid. Niets zal mij zelfs aangenamer zijn!

Doch er is iets wat het boek grootelijks ontsiert, en wat elk lezer zeer moet hinderen, namelijk de slechte korrektie.

Zoo staat bijv. op eene plaats *zonderling* voor zendeling, *trekveer* voor trekvee, *men vertoont* voor er vertoonen zich. Zoo wordt [1]) de koning van Ashantijn, de vader van onzen bekenden Aquasi Boachi (die het hier in Indie ook zoo bijzonder gelukkig treft!) met den naam van *Kwakoe Dun* bestempeld, ofschoon de geringste Afrikaan weet, dat hij niet Dun maar *Dua* heet. Zou dit alles ten laste van een schrijver moeten komen, vooral als die schrijver, zwerveling als hij toen was, zijn eigen werk niet vermogt te korrigeren? De vijf eerste vellen druks zijn door mij zelven gekorrigeerd, men zoeke dáár fouten in orthografie of stijl! Ik mag hier ook bijvoegen, dat ik bij mijn uitgever over dit verschijnsel reeds voor lang heb geklaagd.

Wat mijne eigene plantage betreft betreurt gij als recensent het, dat ik zoo kort ben geweest. Met voordacht heb ik vóór de overgave van het handschrift aan den uitgever veel over die aangelegenheid teruggenomen. Ik wilde het zoo kort mogelijk maken. Ik had verdriet van de zaak na alle vergeefsche pogingen op het Haagsche plein, om de katoenkultuur voor goed ter Kuste van Guinea in te voeren. Want dáár was het katoenland. Van dáár zou men welligt *op dezen oogenblik* reeds een belangrijken katoenoogst kunnen erlangen, zoo men aan mijne pogingen in het begin van 1859 aangevangen, op het einde van dat jaar gevolg en medewerking had willen verleenen! Doch wie kan koloniale verborgenheden doorgronden? Ik werd met fraaije beloften plus eene tweeledige dispositie naar Oost-Indie afgescheept *om te varen, eeuwig te varen,* en toen ik op bijna 40jarigen leeftijd niet wilde leeren varen, werd ik met vrouw en kind aan den dijk gezet . . . . ! Hebt ge nu nog trek om mijn boek over Afrika om te werken?

GRAMBERG,
Oud-Officier van Gezondheid 2e klasse

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redakteur!

In het *Samarangsch Advertentieblad* van 5 September jl. komt een artikel voor, dat met deze woorden eindigt:

„Mogt ik u in het vervolg vele dergelijke maatregelen van ons bestuur te vermelden hebben."

Ik had nu verwacht, dat de vriendelijke inzender van dat stuk, die zoo zeer zijn best gedaan heeft een achtingswaardig man te verguizen, ook eerlijk genoeg zoude geweest zijn, van onmiddelijk aan dat weekblad het berigt te zenden, dat ons bestuur weder een maatregel genomen heeft in het belang van Tagals ingezetenen, ik meen het plaatsen van een voldoend aantal lantaarns, waardoor men niet meer gevaar loopt in het water te vallen zoo als hier gebeurd is. Het is dan ook maar al te duidelijk, dat partijdigheid en wrok tegen onzen Resident hem dit stuk deden schrijven, terwijl het eene bepaalde onwaarheid is, dat het Tagals ingezetenen geen leed zoude doen, als de Heer Keuchenius tot een anderen werkkring zoude worden geroepen (een denkbeeld voorkomende in een ander nummer van dat blad) dewijl ik u verzekeren durf, dat velen het zouden betreuren een Resident te moeten missen, die het goede wil, en die het wel met Tagals ingezetenen meent.

Het lust mij niet, geachte Redakteur, in eenige bijzonderheden te treden over de artikelen betrekkelijk Tagal, voorkomende in onderscheidene nummers van het *Samarangsch Advertentieblad*, en die blijkbaar van dezelfde hand zijn; ik zoude zulks gaarne doen, indien de schrijver franchement zijn naam openbaar gemaakt had. Immers te schrijven tegen een onbekende, die zich achter de coulissen verbergt, die wel laag genoeg is iemand op eene bedekte wijze in het aangezigt te spuwen, doch niet royaal genoeg om met open vizier te vechten, zoude voor mij zelven beleedigend zijn.

Met het plaatsen van deze regelen in uw geacht blad zult u zeer verpligten

X. IJ. Z.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Het nummer van de *Javasche Courant* van heden bevat het koninklijk besluit omtrent de verbetering der Brievenposterijen in N. I. met het daarbij gevoegd *Reglement.* Gebrek aan tijd en ruimte belet ons dit stuk in zijn geheel over te nemen. Om kort te gaan stippen wij hier slechts aan, dat deze reorganisatie der brievenposterijen *eene groote weldaad voor Indie is.*

De vereeniging tot bevordering van beeldende kunsten, die van de Maatschappij: *Arti et Amicitiae* uitgaat, heeft aan haar agent alhier den heer J. Gruyter eene inteekeningslijst toegezonden ter deelneming in het lidmaatschap dier Vereeniging, hetwelk slechts op *f* 5 per jaar te staan komt. Wij hopen dat deze inteekeningslijst niet ledig naar Europa zal terug behoeven gezonden te worden, dewijl het doel dat die Maatschappij zich voorstelt, de bevordering namelijk van den nationalen kunstroem en *kunstgevoel*, zeer schoon te noemen is, en — een ieder zal het moeten erkennen, dat het laatste in Indie nog niet al te sterk is uitgedrukt. Wij maken hierbij tevens melding dat twee prijzen der jaarlijksche verloting dier maatschappij in het gebouw der Handels vereeniging te bezigtigen zijn.

De berigten uit de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, opgenomen in de *Javasche Courant* van den 17den en 20sten September, zijn reeds te vinden in onze *Partikuliere Correspondentie* uit Bandjermassing, voorkomende in ons nommer van den 13 September.

Het vuurwerk dat Prof. Gors op woensdag avond heeft gegeven had eene ontzettende massa toeschouwers gelokt, waarvan natuurlijk het niet betalende gedeelte het grootste was; echter hooren wij dat de Heer Gors over zijne recette niet te klagen heeft. Wij hopen echter bij eene nadere voorstelling, dat de Heer Gors eenige wijzigingen in zijne maatregelen zal nemen, vooral wat het gezigt voor den 1sten rang betreft. Overigens heeft het vuurwerk zeer wel voldaan en kunnen wij thans bij ondervinding verklaren, dat de Heer Gors de pyrotechniek grondig verstaat.

1) Ik kan geene bepaalde plaatsen of pagina's opgeven; ik ben thans niet in het bezit van een enkel exemplaar.

De *Singapore Freepress* berigt in zijn nommer van 4 September, dat op den avond van 27 Augustus het gaslicht voor het eerst te Batavia voor een gedeelte is ontstoken. Het blad voegt er bij, dat *binnen weinige* dagen de algeheele verlichting der stad zou plaats grijpen. — Daar dit evenwel niet heeft plaats gegrepen, zullen wij in 's hemels naam maar genoodzaakt zijn onzen kollega te *Singapore* te verwittigen, dat zijne verwachtingen ten deze tot nog toe even onvervuld zijn gebleven, als die van het Bataviaasch publiek.

De Bataviasche Korrespondent van den *Straits Times* van 6 September doet de volgende leerzame mededeeling omtrent onze regtspleging, die wij hier woordelijk vertalen. Uit de *Courant* zult gij ontwaren, dat de Chinesche zeeroovers er met dat al goed af zullen komen, daar het Hooggeregtshof de handelingen van de gewone regtbank afkeurt. Dit behoeft geene verwondering te baren, daar van de 10 keeren dat Hooggeregtshof 9 malen de uitspraken vernietigt van het lagere geregtshof, niet alleen in krimineele, maar ook in civiele zaken.

Tous les compliments ne sont pas doux!
Red.

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.
VAN 17 TOT 19 SEPTEMBER.

MARINE HOTEL. C. B. Brandligt, S. G. Rijk, Knaap, Ouwehand, van Nederland. — L. J. Majenius, van de Reede. — v. d. Hell, van Serang. — de Veer, van Soerabaija.

JAVA HOTEL. Steenhuizen, Munnich, van Borneo. — Veenhuizen en Echtg., van Batavia. — Keijzer, van Gadok. — Zwaneveld, van der Blom en Echtg., Nooij, van Soerabaija. — Cars, van Rotterdam. — Nolting, van Probolingo. — Poetskoker, van Singapore.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Zandveld, Court, van de Reede. — J. N. Slegt, van Muntok. — Baron van Dedem, van Buitenzorg. — Nix, van Serang. — Goki-tjiang, van Soerabaija.

HOTEL WILLEM II. Jonkhr. Kraaijenhoff, van Soerabaija. — W. P. de Jong, uit het Hospitaal.

Aangekomen Passagiers te Batavia.
VAN 17 TOT 19 SEPTEMBER.

Met het Ned. schip Ternate, kapt. T. Carstz, de hh. Couperus, C. M. Pompe en Schlette van Rotterdam.

Met het Ned. Ind. stooms. Prins van Oranje, kapt. A. Couteron, de Majoor Blom en Echtg., kapt. van Riemsdijk, 1ste Luit. van Herk, de hh. Hansen, Echtg. en 8 kinderen, Schallig, Thielen, A. de Nooi, Fokkert, Kraaijenhoff, van Laar, Edgar, de jongeheer Adriaans, 3 Dames Bosch, benevens Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang

Batavia. — De op den 12den dezer te Batavia opgeveilde gouvernements produkten hebben gemiddeld opgebragt, de suiker no. 16 *f* 15.75 en de koffij *f* 40.39 per pikol.

Bantam. — In den morgen van den 30sten Augustus jl. is het kindje van zekeren Kassier, inwoner der dessa Moentijang, in de afdeeling Lebak, genaamd Raieban, oud 2 jaren, in de rivier Tjiminjak verdronken. Het knaapje, door zijne moeder naar den kant der rivier mede genomen, was met nog 2 andere kinderen in den stroom gaan spelen en, na zich te ver daarin te hebben begeven, weggevoerd. Na lang zoeken door de ontstelde moeder en andere dessabewoners vond men eerst op den 2den dezer het lijk van den drenkeling te Bantar Benteng, zijnde 3 palen afstands van de plaats des onheils.

— Op den 2den dezer is na een paar dagen zwaren regen in het gebergte, de rivier Tjiberang, in het distrikt Sadjira, afdeeling Lebak, buiten hare oevers getreden en heeft 4 bruggen, benevens een wachthuis weg gespoeld. Behalve dien zijn aldaar door aardstorting beschadigd 20 vakken sawah veld, terwijl 22 gedengs gezaaide padi, door wegspoeling van grond, zijn verloren geraakt. Ofschoon eenige dessa's overstroomd waren, zijn er echter geene ongelukken met menschen of vee te betreuren, terwijl met de herstelling der veroorzaakte schade zoo spoedig mogelijk een aanvang is gemaakt.

Preanger-Regentschappen. — In den morgen van den 3den September omstreeks half zes uur is op de passar te Bandong door onvoorzigtigheid brand ontstaan, waardoor zes warongs, vier woonhuizen, alle van planken, met pannen gedekt, en twee ledige loemboengs een prooi der vlammen zijn geworden. De schade, door dien brand geleden, wordt geschat op *f* 22,000.

Soerakarta. — In den avond van Vrijdag den 22sten Augustus jl. heeft op eenige palen afstands in eene Zuidoostelijke rigting van de hoofdplaats een storm, vergezeld van zwaren regen, gewoed, ten gevolge waarvan 162 Javaansche woningen zijn omgewaaid en 52 zwaar werden beschadigd, welk laatste mede het geval is met 2 établissementen tot suiker-bereiding, van Europesche landhuurders.

Door het nederstorten der houtwerken van de omverwaaijende Javaansche woningen op de zich daarin bevindende menschen heeft men den dood te betreuren van 4 vrouwen en 1 kind van de Javaansche bevolking, terwijl 2 mannen almede van die bevolking verwond raakten. De kracht van den storm was zoo sterk, dat men 15 klapperboomen, 1 arengboom en 12 djati boomen ontworteld heeft aangetroffen.

— Per telegraaf via Soerabaija zijn de volgende berigten uit de Molukken ontvangen:

Overal heerschte eene ongestoorde rust.

De vulkanen op Makian en Ternate wierpen aanhoudend zware rookkolommen uit.

De aanhoudende regens werkten nadeelig op de teelt van voedings-middelen en op de koffijtuinen. (*Jav. Ct.*)

Samarang, 11 Sept. — Naar wij vernemen is het aan de distriktshoofden van Grogol en Demak gelukt de daders te achterhalen van den op 17den Augustus ll. gepleegden strand roof. Vijf personen, — waaronder twee Chinezen, — hadden op genoemden datum in een praauw tjemploeng gewapenderhand 's avonds omstreeks acht uur eene naar Japara terugkeerende praauw maijang, op de hoogte der dessa Boeloessan, overvallen, waarin 8 opvarenden, waarvan een bij de worsteling over boord is gevallen en het leven heeft verloren. Een gedeelte der geroofde goederen moet bij de gearresteerden nog gevonden zijn. Sints de voorbeeldige straf, voor ruim vijf jaren, toen het vaarwater in de omstreken van Samarang zeer onveilig was, op eenige gevatte strandroovers van Korowelang toegepast, had men niet meer van het overvallen en berooven van praauwen gehoord. Het is te hopen dat in het belang der veiligheid van zoovele praauwvoerders en opvarenden tot de smalle vaart behoorende, ook nu door het nemen van strenge maatregelen de zich nu weêr vertoonende neiging tot strandroof in eens voor goed worde onderdrukt. (*Sam. adv. blad.*)

Wij deelen in die hoop van het *Samarangsch Advertentie blad*, doch wij hopen er bij dat die straffende maatregelen wat spoediger zullen worden genomen, dan in de zeerooversgeschiedenis ten onzent plaats heeft. Eene spoedig toegepaste straf geeft meer indruk dan leuteren. *Red.*

Soerabaija, 9 September. Wij hebben in de maand Julij ll. betoogd dat er tusschen den datum eener niet preferente aanvrage om een dag tot het houden van vendutie en het erlangen van zoodanigen dag, ter oorzake van bij de regering *voldoende bekende redenen* niet minder dan vier maanden moesten verloopen. Niettegenstaande al het mogelijke gedaan is, om de regering op de hoogte te stellen van de nadeelen welke daaruit voor belanghebbenden voortvloeijen, blijft die gebrekkige regeling voortbestaan en wordt door toenemende bevolking en steeds vermeerderende aanvragen, de kans om op eene niet preferente aanvrage een dag te erlangen, hoe langer zoo ongunstiger, zoodat op dit oogenblik de ouder No. 162 geregistreeerde aanvrage gedateerd den 17den April eerst den 19 September aan de beurt is, alzoo ruim 5 maanden nadat zij werd aangeboden.

Die gebrekkige regeling is oorzaak dat het getal preferente aanvragen, reeds aanzienlijk toenemende, dikwijls nog vermeerderd wordt door aanvragen van quasivertrekkende personen, — eene uitvlugt waartoe men alleen door die regeling geleid wordt, — doch welke ontegenzeggelijk zeer de belangen van niet preferenten schaadt.

Hoe zeer men bij de venduadministratie voor zoodanige aanvragen op zijne hoede is, kan men ten aanzien van partikulieren die om welke reden ook, vendutie willen houden en preferentie willen bekomen, ze niet weigeren, immers behoeft de aanvrager slechts een voorgewend vertrek vol te houden tot na afloop der vendutie, om dan van plan te veranderen; iets anders is het ten aanzien van ambtenaren, wier vertrek voor overplaatsing bekend kan zijn.

Doordien bijna steeds eenmaal per week eene vendutie voor exekutie wordt toegestaan en deze op de gewone dagen wordt toegekend, wordt voor belanghebbenden een groot getal dagen ontoegankelijk gemaakt; wij geven bescheiden aan de venduadministratie in overweging, voor deze den Zaturdag in te deelen, wijl daarop gewoonlijk of geene vendutie plaats heeft of wel eene voor het gouvernement, welke bijna altijd zeer vroeg is afgeloopen. (*Oostpost.*)

Soerabaija, 13 September. Heden morgen is ten bureele van den Resident alhier uitbesteed de overvoer van zout van Grissee naar Pontianak en Sambas, voor *f* 30¼ per koijang vracht. (*Soer. Ct.*)

Soerabaija, 13 September. De gisteren alhier in publieke veiling verkochte 400,000 Amsterdamsche ponden doorgekapte koperen duiten zijn verkocht, gemiddeld tot *f* 65½ per pikol. (*N. bode.*)

Padang, 30 Augustus. Heden ochtend vertrok van hier per Stoomschip *Padang*, gezagvoerder J. Zandwijk, de HoogEdelGestr. Heer Andree Willens, afgetreden waarnemend Gouverneur van Sumatra's Westkust, benoemd Gouverneur van de Molukken, ten einde via Batavia Z. H. E. G. betrekking te aanvaarden. (*Sum. Ct.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag den 29sten September 1862, des morgens ten 9 ure, aan het Gouvernements-Hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieve hunne aanvragen om audientie met opgave van titels te rigten aan den ADJUDANT VAN DIENST.

BATAVIA, den 12den September 1862.
De Majoor-Adjudant,
RAPPARD.

EXTRAKTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, den 10den September 1862. (No. 1.)

(Staatsblad no. 101*a*.)

Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Met aanvulling van art. 1 van het besluit van 5 Maart 1857, no. 1, waarbij zijn vastgesteld de bepalingen betreffende het afnemen van het landmeters-examen, het afgeven van akten van bekwaamheid als landmeter, de bevoegdheid tot uitoefening van het beroep van gezworen landmeter, enz. (staatsblad 1857, no. 18), en art. 1 van het besluit van 21 Mei 1858, no. 21, (staatsblad no. 59), te bepalen:

1e. dat voor de uitoefening van het beroep van landmeter mede vereischt wordt eene aanstelling of eene uitdrukkelijke vergunning van den Gouverneur-Generaal, welke vergunning onder overlegging der akte van bekwaamheid wordt aangevraagd door tusschenkomst van het hoofd van gewestelijk bestuur van des verzoekers woonplaats en van den direkteur der burgerlijke openbare werken;

2e. dat art. 12 van de bepalingen, betreffende het afnemen van het landmeters-examen, enz. (staatsblad 1857, no. 18), wordt gelezen:

„De bevoegdheid tot het uitoefenen van het beroep van landmeter gaat „verloren door de intrekking van de verkregene vergunning en ten gevolge „van eene veroordeeling tot een onteerende straf".

Ten tweede: enz.

Afschrift, enz,

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Sekretaris,
A. LOUDON.

BUITENZORG, den 17den September 1862. (No. 8.)

(Staatsblad no. 105.)

Gelezen de missive van den minister van Kolonien, van 24 Junij 1862, La. AAZ, no. 28/727;

Gelet, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Krachtens magtiging des Konings, autorisatie te verleenen:

1e. tot indienststelling:

a. van een afzonderlijken havenmeester te Muntok (Banka), door wien tevens het toezigt over de kustlichten en bebakening op het eiland Banka moet worden gehouden, op eene bezoldiging van *f* 3,600 (*drie duizend zes honderd gulden*) 's jaars;

b. van een klerk bij den havenmeester op eene bezoldiging van *f* 900 (*negen honderd gulden*) 's jaars;

c. van twee oppassers à *f* 120 (*een honderd twintig gulden*) 's jaars ieder, te zamen *f* 240 (*twee honderd veertig gulden*) 's jaars.

2e. enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Sekretaris,
A. LOUDON.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den tweeden kommies bij de algemeene rekenkamer R. L. H. A. Bloen.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de benoemde zouthoofddepôt-pakhuismeester te Tratée (Bantam) G. A. van der Geugten.

Benoemd:

Tot inspekteur der posterijen in Nederlandsch-Indië, de direkteur der posterijen te Batavia J. P. Theben Tervile.

Tot derden kommies ter sekretarie van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, tevens fungerend post-kommies, de kommies bij het havendepartement te Makasser A. J. H. Oosthoek.

Tot kommies bij het havendepartement te Makasser, de klerk, tevens ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Saleijer J. C. Bax.

Tot griffier bij den landraad te Madioen (residentie Madioen), de klerk op het adsistent-residentiekantoor, tevens griffier bij den landraad te Ngawi (residentie Madioen) A. E. Bach.

Goedgekeurd:

dat door den Gouverneur van Celebes en onderhoorigheden:

BIJ DE WEES- EN BOEDELKAMER TE MAKASSER.

Is ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, het lid N. D. A. Kervel.

Is benoemd:

Tot lid, A. J. H. Oosthoek, kommies bij het haven-departement aldaar.

Militair Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie J. de Bode en aan den tweeden luitenant der artillerie C. C. U. J. de Man.

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den eersten luitenant van het regiment Oost-Indische kavallerie F. A. E. van Altena.

Vergund:

Op zijn verzoek naar Nederland terug te keeren, aan den bij het wapen der kavallerie in Oost-Indie gedetacheerden paardenarts der derde klase van het Nederlandsche leger R. G. Roberton.

Vertrekkende Personen.

H. Goedhart en echtgenoot. — R. L. H. A. Bloem. — Landro naar Frankrijk.

SINGAPORE.

Omstreeks twee maanden geleden hebben zes roovers-praauwen het eiland Siantan in de Chinesche zee aangedaan en er een twintigtal inwoners gevangen genomen. Daarna staken zij over naar het naburig eiland Jamajah en roofden daar insgelijks een aanzienlijk getal inwoners.

— De bisschop van Laboean heeft de groote onvoorzigtigheid gehad — om niets ergers te noemen — van een zeer werkzaam aandeel te nemen in het gevecht tegen de zeeroovers op de kust van Borneo, toen hij zich bij die gelegenheid aan boord van de *Rainbow* bevond. Wat echter nog onverklaarbaarder is, hij schijnt een omstandig verhaal van dien strijd naar den *Times* te hebben opgezonden in welk blad die geschiedenis drie kolommen kompressen druk beslaat. De bisschop is daarbij zeer gedetailleerd in de beschrijving van de deugdelijkheid van het wapen waarmede hij gevochten heeft; hij zegt: „ik moet hierbij opmerken dat mijn tweeloops Terry geweer dat bij Reilly in Oxfordstraat is vervaardigd, zijn maker alle eer heeft aangedaan, en door de juistheid van dragt en het nimmer weigeren getoond heeft een zeer moorddadig wapen te zijn. In tachtig keeren vurens heeft het geene enkele maal geweigerd, en was toen nog zoo schoon dat ik geloof dat men er nog wel tachtig malen mede zou hebben kunnen vuren, voor het schoongemaakt behoefde te worden. „Wij hebben een artikel over de krijgsbedrijven des bisschops overgenomen uit den *Spectator* Ook in den *Examiner* en andere dagbladen komen scherpe commentaria voor over deze bisschoppelijke oorlogsdaden.

(*The Singapore Freepress.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLAND.

(*Van den specialen Korrespondent van den Java-Bode.*)

'S GRAVENHAGE, 9 Augustus 1862.

Een korrespondent van een Indisch blad moet eene groote hoeveelheid moed bezitten, om op dit oogenblik over de politiek van het buitenland te schrijven. De bom is op het punt van springen, 't is slechts de vraag in welke rigting; van alle zijden zijn de zaken zóó geëmbrouilleerd, dat de uitnemendste politici geen oordeel zelfs over de naaste toekomst durven vellen. Aller aandacht is nu gekoncentreerd op Frankrijks Keizer, en alle daden schijnen uitgesteld te worden tot na den 15den Augustus, voorheen in de Katholieke wereld de Maria-dag, thans de Napoleons-dag. Dán zal de Keizer spreken en de Paus en de Mexikaan, Garibaldi en de Fransche volksvertegenwoordigers, de Bourbonsche partij in Italie en de Keizer van Oostenrijk, de Turk en de Montenegrijn, wachten allen van dat woord de beslissing van hun lot, of de rigtsnoer voor hunne daden af. De verwarring is grenzenloos. Frankrijk voert thans oorlog in Mexiko om den burgerkrijg te doen eindigen en handhaaft den Paus in Rome, om in Italie den burgerkrijg te doen voortduren. Het wreekt in Cochin-China de beleedigingen de Kerk aangedaan, en heeft openlijk partij gevat voor hen die het hoofd dier Kerk bestreden. Het bewaakt met Engeland de kusten van Napels tegen eene landing van Garibaldi, terwijl het vroeger eene onwettige landing van denzelfden persoon op dezelfde kust in de hand werkte. Het bestrijdt Engeland in Turkije, waar het met Rusland eene lijn trekt en de onschendbaarheid van het Turksche rijk ondergeschikt verklaart aan de belangen der Christen onderdanen. Oostenrijk is op het punt het koningrijk Italie te erkennen, en Garibaldi maakt zich gereed een inval op de Oostenrijksche kusten te doen. De onschendbare konstitutionnele vorst van het jeugdig koningrijk vaardigt eene proklamatie uit tegen den man, die dat koningrijk heeft gesticht; zijn ministerie wordt door de partij van vooruitgang nog sterker bestreden dan door die der reaktie. Pruissen wil Oostenrijk niet in het tolverbond opnemen en verloochent zijn natuurlijken bondgenoot, om met den Keizer van Frankrijk konferentiën te houden te Keulen, terwijl het zijn leger versterkt met geen ander doel, dan om tegen de magt van dien Keizer bestand te zijn. In Frankrijk dreigt de partij der klerikalen, in Pruissen die der liberalen het gouvernement te overvleugelen, en in beide landen wordt de volksvertegenwoordiging met ontbinding bedreigd. Engeland mengt zich in alles; het treedt evenwel nergens openlijk op; waar zijne tusschenkomst wordt gevraagd, blijft het achter; waar het zou willen optreden — in Amerika — wordt die tusschenkomst geweigerd. In Amerika staan het Noorden en Zuiden nog altijd tegen elkander over, thans gelijk in krachten, maar beiden zonder bekwame generaals, beiden steeds bewerende de overwinning behaald te hebben en beiden even onverzettelijk in hun besluit om geene koncessies te doen, terwijl in Europa gansche streken aan hongersnood worden prijsgegeven door den stilstand van den katoenhandel, en alle prijzen rijzen in verband met dien van het katoen.

Ziedaar een enkelen, zeer vlugtigen blik op den tegenwoordigen toestand der groote mogendheden. Zoo men hem nader beziet en in details treedt, ontdekt men nog talloos meer inkonsequentien en elementen van spanning, maar daar, zoo als ik in den aanvang zeide, de volgende week één woord des Keizers den ganschen toestand veranderen kan, zal ik er niet verder over uitweiden en mij bepalen tot het binnenland, waar, in plaats van spanning, de grootste ontspanning heerscht. Zelfs de laatste der verkiezingen is afgeloopen en de laatste der zittingen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal is gesloten. Die laatste verkiezing had te Almelo plaats, het distrikt, dat met loffelijke konsequentie steeds den heer van Hoëvell naar de Tweede Kamer afvaardigde. Na diens benoeming tot lid van den Raad van State moest men een opvolger voor hem vinden, en de aandacht werd gevestigd op de heeren van Loghem, Brouwer en Limburg Brouwer. De laatste werd geëcarteerd bij de stemming; de herstemming had plaats tusschen beide eerstgenoemden, en de heer van Loghem werd gekozen. Hij is geen van Hoëvell in kennis en parlementaire ervaring en behendigheid, maar hij verklaart liberaal te zijn, en dat willen wij van hem hopen. Intusschen, wij kunnen het niet ontveinzen, het liberaal-zijn begint hier veel van zijn prestige te verliezen, vooreerst omdat bijna ieder zich liberaal noemt en ten tweede omdat zij, die men als de korypheën der liberale partij beschouwde, blijken geven en gaven, dat zij de vrijheid in een minder gebruikelijken zin opvatten, namelijk als de vrijheid voor hen zelven om met anderen te doen wat zij goedvinden. Daarvan waarschijnlijk straks een paar voorbeelden.

Eerst wensch ik met de Eerste Kamer „af te handelen," en even als zij zelve zal ik het kort maken. Zij is gescheiden voor dit zittingjaar: hare laatste daad was de aanneming van de wetten tot afschaffing der slavernij in West-Indie. De eerste dier wetten gold de Kolonie Suriname en werd met 26 tegen 6 stemmen aangenomen; de tweede betrof St. Martin en de vijf andere eilanden, en dit ontwerp vereenigde slechts 18 stemmen van de 31 op zich. Maar zoudt ge wel gelooven, dat in die hooge raadsvergadering van Nederland nog over de slavernij gesproken werd als een zeer gunstigen toestand voor den mensch, terwijl de pogingen tot afschaffing min of meer aan heethoofden en dweepers werden toegeschreven? Het tweede ontwerp had alleen zijne aanneming te danken aan de naïviteit van den heer van Swinderen, die vroeg of de verwerping er van onrust zou verwekken in de betrokken Koloniën. Op het bevestigend antwoord door de Regering hebben verscheidene leden hunne stem er aan gegeven. Anders had men het waarlijk nog beleefd, dat in 1862 eene vergadering van de vermogendste ingezetenen van Nederland de instandhouding der slavernij, onder welk voorwendsel ook, dekreteerde. Voor die smet is onze parlementaire geschiedenis bewaard gebleven. Trouwens van de Eerste Kamer kan men alles verwachten. Daarvan gaf zij ook in deze zitting een treffend bewijs. In 1859 verwierp de meerderheid der Kamer het toen door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer. De Regering hernieuwde thans haar voorstel, overtuigd dat het in het belang was van handel en nijverheid, en nu — neemt de Eerste Kamer het aan

met slechts 4 stemmen tegen. De aanhouder overwint, zooals gij ziet, en het was goed en menschelijk dat de Kamer niet bleef weigeren, maar dit neemt toch niet weg, dat zij, die nu een votum uitbragten in strijd met hun eerste votum, een vrij zonderling figuur maakten; kurieus waren dan ook de argumenten door eenige heeren aangevoerd, om zich tegen de beschuldiging van inkonsequentie te beschermen.

Als eene der oorzaken dier veranderde stemming moet beschouwd worden — al werd het door geen der leden genoemd — dat de heer Regout geen lid meer van de Eerste kamer is. De heer Petrus Regout is een der groote industriëlen in Nederland, maar hij heeft zijn bloei te danken aan de bescherming, daar zonder deze, zijn glas- en aardewerk niet tegen het Buitenlandsche kan konkurreren. Geen wonder derhalve, dat hij met hand en tand de beschermende regten en alle protektionnistische instellingen wil behouden. Hij heeft er ook voor gewaakt als lid der eerste kamer en in dien tijd zijne medeleden weten te bepraten. Thans is hij geen lid meer van dat kollegie, en hij tracht nu zijn invloed uit te oefenen door een weekblad, de Nederlandsche Industrieel, dat de protektie verkondigt. De schrijver van dat weekblad is de voormalige sekretaris generaal van het ministerie van justitie, de heer d' Engelbronner. Het kapitaal is van den heer Regout — voor alle protektionnistische ketterijen is het een égout, en voor den verstandigen industrieel is het een dégout. Natuurlijk heeft die heer ook gepetitionneerd tegen het tarief, en vijf verzamelingen bezwaren er tegen in het licht gegeven, maar vruchteloos. En liet hij het maar blijven bij de uitoefening van dit door de grondwet ook hem toegekende regt, maar hij gaat nog verder, en wendde zich bij een ander adres eveneens tot de Eerste kamer met verzoek, dat zij met hem den koning ontraden zou de heeren van Bosse en van Uyttenhoven te belasten met de grondslagen te ontwerpen van een nieuw handelstraktaat met Frankrijk, waarvoor zij intusschen thans reeds naar Parijs zijn vertrokken. Zijne voormalige ambtgenooten waren van meening dat de heer Petrus Régout nu wat al te ver ging, en zij gingen over tot de orde van den dag. Maar 't is een merkwaardig voorbeeld, hoever blinde ijver voor de eene of andere zaak iemand leiden kan.

De Eerste kamer kreeg nog een ander verzoekschrift, maar dit betrof eene aangelegenheid, die zoo ze al niet tot hare kompetentie behoort, toch wel hare aandacht waardig is. Sedert de ontbinding der Maatschappij van weldadigheid, hield ook het onderwijs op van staatswege aan de kinderen der kolonisten gegeven. De zorg daarvoor werd overgedragen aan de gemeente Vledder, op wier gebied een deel der kolonie ligt. De gemeente was van oordeel daartoe niet verpligt te zijn, omdat de kolonisten uit alle voorden des rijks hier bijeengebragt, niet konden geacht worden in den gewonen zin ingezetenen van Vledder te zijn. Men maakte bezwaar, maar ontving in Januarij 1862 den last van het gouvernement om drie scholen op te rigten, ter voorziening in de behoefte van het onderwijs. De gemeente weigerde, en de wethouders namen hun ontslag; niemand wilde in hunne plaats optreden, de uitvoering van het besluit van Januarij moest geschieden door burgemeester en wethouders; er waren echter geen wethouders, en de minister van binnenlandsche zaken gaf toen als zijn gevoelen te kennen, dat de burgemeester thans maar alleen moest handelen. Dat is in strijd met de gemeentewet, terwijl zoowel de onderwijswet als de grondwet indirekt zijn geschonden.

De Eerste kamer heeft het adres eenvoudig aan den Minister gezonden. Regtspreken behoort niet tot hare bevoegdheid. Eene andere vraag echter zou zijn, of hier de regterlijke magt ingeroepen behoorde te worden. Ook dat is twijfelachtig, maar zoo niet, dan zal de regering regter zijn in hare eigene zaak? Gij begrijpt tot welke fraaije redeneringen de zaak Vledder aanleiding geeft, maar de minister van binnenlandsche zaken heeft zich thans derwaarts begeven, en men verwacht dus eene schikking.

Intusschen deze daad van den heer Thorbecke, het te kennen geven namelijk van zijn gevoelen, dat de burgemeester maar alleen moet handelen, wordt hem breed aangemeten; men ziet er despotisme in en wat niet al. Het is een grief tegen den heer Thorbecke en — niet de eenige.

Van gansch anderen aard en wij zouden meenen meer gegrond is die, welke van de zijde der voorstanders en beoefenaars der kunst tegen hem wordt ingebragt. De spaarzaamheid van de Nederlandsche regering, waar het de bevordering der kunst geldt, is proverbiaal. Nooit wordt er iets aangekocht van een Nederlandsch kunstenaar, en elke gulden, tot instandhouding of aanmoediging der nationale kunst gevraagd, wordt geweigerd. En zie, daar koopt eensklaps het Gouvernement eene groote schilderij van een belgisch meester: Verboeckhoven. Het betaalt daarvoor vier duizend gulden, een prijs die viermaal te hoog is, en het hangt dit stuk, dat een strijd van wolven en paarden voorstelt, dus een sujet, dat met onze historie niets gemeen heeft, in eene der zalen van het departement van Binnenlandsche zaken. Als reden van dien aankoop voert men aan, dat de schilderij, die in het bezit was van een bakker te Utrecht, door Z. M. den koning der Belgen als prijs was geschonken in de watersnood-loterij, en dat het voor dien vorst krenkend zou zijn, wanneer dit stuk verkocht werd aan een buitenlander.

Alsof ons nederlandsche gouvernement geroepen ware te waken voor het lot der prijzen van eene watersnood-loterij!

Het voorwendsel is te dwaas om geloofd te worden, en toch schijnt dit de eenige reden. Men vermoedt daarom dat een paar kunstkoopers deze zaak op het touw hebben gezet en in Belgie zoowel als in Nederland den een en ander invloedrijk persoon hebben weten te winnen, die weder op het gouvernement gewerkt hebben. Maar de zaak vindt hier algemeene afkeuring en doet aan de reputatie van den heer Thorbecke als krachtig minister veel kwaad, meer misschien nog dan enkele despotische besluiten, die hij uitvaardigde, en waaronder wel eenige personen leden, maar waardoor de publieke zaak waarschijnlijk bevorderd werd. Intusschen onze regering is wel wat snel met het verleenen van ontslag. De conservator aan 'sRijks herbarium te Leyden en de adviseur van chemische zaken bij het departement van financien zijn slechts een paar staaltjes. Maar hoezeer het slechts een paar personen geldt, behoef ik u wel niet te zeggen, dat allen, die met deze personen in betrekking staan, anti-Thorbeckiaansch worden — indien ik het zoo noemen mag.

Maar het despotisme is niet nieuw. Voor eenigen tijd werd er een hoofdofficier bevorderd, en bij gelegenheid daarvan vernam men hoe hij vroeger was gepasseerd en wel uit zuiver despotisme. Hij had regt op bevordering, maar men vermoedde dat hij eene maitresse had. Tot dusverre had men hem in dat ongestoord genot van dat bezit gelaten om de eenvoudige reden, dat de minister ('t is lang geleden) ook eene maitresse had en de persoon onder wiens bevelen de officier meer regtstreeks stond, eveneens. De pot kon moeijelijk den ketel verwijten dat hij zwart was, zelfs de meest officiele pot kon dat verwijt niet uiten. Maar de minister treedt af, een ander treedt op, en deze legt de bevordering in de schaal en stelt er tegenover de verwijdering over de grenzen van de betrokken dame, die eene hollandsche was. Hierop volgt eene weigering van den officier en dus geen bevordering. Later is de zaak in orde gebragt en zoo als ik begon te zeggen, de officier bevorderd. Dit voorval heeft intusschen in militaire kringen nog al opspraak verwekt, ofschoon niet zooveel als voor eenige weken een brief van den minister van oorlog aan een officier, die hem een strategisch werk had aangeboden, waarop de minister antwoordde met een geschenk, terwijl hij in de begeleidende missive zeide, dat zoodanige toezending hem welgevalliger was dan het schrijven in dagbladen en tijdschriften. Er zijn bij ons zoo veel officieren niet, die zich aan dat „vergrijp" schuldig maken, maar zij, die het plegen, doen het op zulk eene wijze, dat de minister er trotsch op wezen moest. Knoop, Stieltjes, Mulder, Weitzel, van Rees, de Roo van Alderwerelt, Bruinings, Landolt, de Jong van Roodenburgh en zoo velen meer, voeren met evenveel talent de pen, als zij zeker den degen zullen voeren, en wij achten het onbegrijpelijk van een verstandig man, al is hij nog zulk een liefhebber van machinale gehoorzaamheid, dat hij het voorlichten van het publiek door zijne ondergeschikten afkeurt. Al spreekt de heer Blanken zelf niet tot het publiek, dan moet hij toch het niet afkeuren dat anderen het wel doen. Dat dan ook niet elk krijgsman er zoo over denkt blijkt niet alleen uit de officieren die ik opnoemde, maar uit het voorbeeld van een man, die getoond heeft goed soldaat tevens te zijn, den hertog Bernhard van Saxen-Weimar, wiens doodstijding deze mail u brengen zal. Hij stierf den 31sten Julij te Liebenstein in Saxen, na tot herstel zijner gezondheid eenigen tijd in het Ahrthal te hebben doorgebragt. Ook hier vinde een kort woord ter zijner herinnering zijne plaats.

Karel Bernhard was de tweede zoon van den Groothertog Karel August van Saxen-Weimar, die hem eene uitmuntende opvoeding deed geven. Reeds vroeg ving hij zijne militaire loopbaan aan; in 1806 toch streed hij reeds als vrijwilliger onder Hohenlohe bij Jena. Toen zijn vader zich aan den Rhijnbond had aangesloten, trad hij in Saxische dienst en hield veelal verblijf te Dresden, tot hij in 1809 als majoor bij den generalen staf het Saxische leger in den veldtogt tegen Oostenrijk volgde, waar hij zich vooral bij Wagram onderscheidde. In den zomer van 1812 tot luitenant-kolonel bevorderd, nam hij geen deel aan den Russischen veldtogt en het daarop gevolgde krijgsrumoer tot na den slag bij Leipzig in October 1813. Toen tot den rang van kolonel opgeklommen, streed hij met de Saxische troepen, totdat hij in Mei 1815 als kolonel van het regement Oranje-Nassau in dienst van den Koning der Nederlanden overging. Nu nam hij als plaatsvervangend kommandant eener brigade een roemrijk deel aan den slag bij Quatre-Bras en ook aan dien bij Waterloo. In November 1815 naar Holland teruggekeerd, werd hij eerst tot bevelhebber eener brigade infanterie en in 1816 tot generaal-majoor benoemd. Toen hem in 1819 het provinciaal kommandement van Oost-Vlaanderen werd opgedragen, vestigde hij zich met der woon te Gent, alwaar hij spoedig aller gemoederen voor zich won en waar hij de schoonste herinneringen heeft achtergelaten. Hoe groote sympathie hij ook erlangd had, hij kon den stroom der gebeurtenissen bij de omwenteling in België niet weerhouden; het meerendeel zijner magt ontviel hem; de edele, trouwhartige krijgsman was er over verontwaardigd; doch laat ons kiesheidshalve, in deze dagen van verzoening en vergetelheid, dien treurigen tijd niet in het breede ophalen; genoeg is 't te herinneren, dat de Hertog van Saxen-Weimar in het najaar van 1830 een togt naar Maastricht deed, welke de geestkracht der onzen niet weinig deed aanwakkeren, en dat hij met raad en daad de Regering en den veldmaarschalk, den Prins van Oranje, ter zijde stond. In Mei 1831, na twee maanden te voren tot luitenant-generaal te zijn verheven, werd hij aan het hoofd van het burgerlijk en militair bestuur in Luxemburg geplaatst. Kort daarop erlangde hij het opperbevel over de tweede divisie van het leger, waarmede hij den linkervleugel vormde, toen in Augustus 1831 de tiendaagsche veldtogt tegen België begon. In 1848 werd Hertog Bernhard tot opperbevelhebber des legers in Nederl. Indie benoemd, uit welke betrekking hij later eervol werd ontslagen. In Nederland teruggekeerd, sleet hij zijne verdere dagen in rust en hield zich beurtelings in 's Gravenhage of in Duitschland op, een groot deel van zijn tijd wijdende aan de beoefening van kunsten en wetenschappen.

Meer dan een geschrift werd door den Hertog in het licht gegeven, wat de vrucht was van zijne studie en van door hem ondernomen groote reizen; zoo verscheen in 1828 eene belangrijke beschrijving van de reis door Noord-Amerika, in de jaren 1825 en 1826 door hem gedaan aan boord van de Nederl. korvet *de Pallas*, waarvan de begaafde Rijk destijds de bevelhebber was, en in 1835 zag een door hem opgesteld verhaal van den oorlog op Java in 1811 het licht.

Ten jare 1816 trad de Hertog in het huwelijk met de Hertogin Ida van Saxen Meiningen, uit welken echt drie zonen en twee dochters geboren werden, de jongste van welke, Princes Amalia, ten jare 1853 de gemalin werd van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, terwijl de oudere, Princes Anna, steeds haren vader vergezelde. Van zijne drie zonen huwde de oudste eene dochter van den Hertog van Richmond, de tweede eene dochter des Konings van Wurtemberg en is de jonste nog ongehuwd.

Om nog eens op de militaire auteurs terug te komen, wij hebben weder een boek gekregen van den majoor Weitzel, den talentvollen schrijver over Batavia, die thans, onder den titel Schetsen uit het oorlogsleven in Nederlandsch-Indie, zijne pen gewijd heeft aan de Lampongs in 1856. De titel van dit werk moge wat militair klinken, eene vlugtige inzage doet het reeds herkennen als een pendant van zijn eersteling, die ook door den niet-militair zeer gezocht werd. Stijl en voorstelling ook van dit werk doen het talent van den heer Weitzel eer aan, en met regt zegt hij er van in zijn voorwoord „aan mijn boek."

„Ge ziet er vrij bevallig uit; ge hebt gevoel voor het schoone en goede; ge zijt opgeruimd van aard en vol van waarheidsliefde." Waarlijk deugden, die niet elk werk oplevert.

Ik zal u geen verslag van dit werk geven; het zijn schetsen, en mijn overzigt zou even lang moeten zijn als het boek zelf. Hetzelfde oordeel geldt omtrent de Herinneringen uit de loopbaan van een Indisch officier, door W. A. van Rees, een werk dat in onderhoudenden toon en belangrijkheid van details met dat van den heer Weitzel gelijk mag gesteld worden. De titel zegt genoeg wat het bevat. Minder amusant is het onlangs over Indie verschenen werkje van den heer Quarles van Ufford, Indrukken van Java medegebragt, maar het is dan ook veel ernstiger van aard, en meer aan zaken dan aan menschelijke lotgevallen gewijd.

Vóór ik van onze militaire schrijvers afstap, nog een woord over een vlugschriftje, dezer dagen verschenen, van den heer Muller, oud-zeeofficier en oud-sekretaris generaal van marine, gewijd aan het onderzoek naar het ontstaan der Nederlandsche vlag. Het is u bekend hoe die vlag sedert jaren het onderwerp heeft uitgemaakt van nasporingen omtrent haar oorsprong. Hij heeft hierin aangetoond, dat zij in Holland zelf ontstaan is en de drie kleuren de drie standen uit den grafelijken tijd vertegenwoordigen.

Hebben onze officieren voor 't oogenblik niet veel meer te doen dan garnizoens dienst en theoretische studien, geheel zonder oefening zijn zij toch niet; het kamp te Milligen is weder betrokken. Natuurlijk is het aanstonds beginnen te regenen en zal er ook dit jaar weder eene groote vaardigheid aan den dag moeten gelegd worden, om zonder medewerking van gesloten daken en parapluien, zoo min mogelijk nat te worden. En nog zullen de Staten Generaal niet overtuigd worden van het onmisbaar noodzakelijke, om jaarlijks eenige duizenden voor die oefening goed te keuren! Zij zijn koppig, die heeren van de Tweede Kamer — gelukkig dat de meerderheid toch nog altijd het belang van Zeist en Milligen beseft. Wij zijn overtuigd, dat bij een eventuelen oorlog de vijand het erkennen zal: die troepen zijn te Zeist en te Milligen geweest!

Ik mag evenwel niet verzwijgen dat er dit jaar maar een klein gedeelte van het leger zich daar verzamelde, waardoor zeker de evoluties niet in omvang zullen winnen, maar evenmin de kosten, en wij hebben het geld noodig tegenwoordig. De spoorwegen worden voortgezet. Die in Noordbrabant zal bijna voltooid zijn en in Friesland staart men met geoorloofde verbazing op de spoorstaven die er ontscheept worden. Die spoorstaven worden even als een groot deel van het verdere spoorwegmaterieel in Engeland vervaardigd; ten einde tegen alle fraude te waken, was besloten een kontroleur naar de Engelsche fabriek te zenden, waartoe een officier der artillerie de geschiktste persoon scheen. Men schreef naar het departement van oorlog, dat bereid was een officier te detacheren bij de fabriek tegen een vergoeding van ƒ 15.— daags. Dat vond de Minister van Binnenlandsche zaken wat veel voor een officier naar 't schijnt, hij bood ƒ 10.— De Minister van oorlog liet zich niet afdingen, en het gevolg was dat een ambtenaar bij de spoorwegen, die niet gemist kan worden, nu naar Engeland vertrokken is. Men zal erkennen dat het kleine verschil in dagloon, hetwelk nu uitgespaard is, misschien den staat op duizenden meer te staan kan komen. Maar de heer Thorbecke heeft zijn zin: hij heeft geen ƒ 15. per dag toegestaan.

Zulke daden zijn intusschen wel geschikt om van overdreven ingenomenheid met den heer Thorbecke te genezen.

Zoo we geld noodig hebben voor onze spoorwegen, er is nu ook geld aangevraagd voor onze waterwegen. Het voorstel om Holland op zijn smalst door te graven en de waterverbinding van Rotterdam met de zee te verbeteren, heeft evenwel geenszins den onverdeelden bijval der Tweede Kamer ondervonden. In de eerste plaats heeft men afgekeurd dat de beide plannen in één wetsvoorstel waren vereenigd, en ook wij zien niet in, waarom de Staat zoo ponds-ponds gewijze moet te werk gaan. Dat Amsterdam en Rotterdam naijverig op elkander zijn, is bekend, maar 't is de zaak der Regering niet: deze behoeft aan dien naijver hare plannen niet ondergeschikt te maken. Toch schijnt zij dit gedaan te hebben door de beide voorstellen in één wet vereenigen — zij, die het afkeurde dat het voorgaande ministerie de noorder- en zuiderspoorweg zamen koppelde! Het schijnt nogtans dat de Tweede Kamer niet gezind is haar op dezen weg te volgen; althans het voorloopig verslag over dit voorstel uitgebragt is zeer gunstig voor de verbetering van het vaarwater naar Rotterdam, maar ongunstig voor de doorgraving van Holland op zijn smalst. Dit jaar zal evenwel van die voorstellen nog niets komen, evenmin als van de geneeskundige wetten. Een der argumenten tegen de doorgraving aangevoerd was, dat Amsterdam evenmin als Hamburg of zoo menige andere handelsstad direkt aan zee behoefde te liggen, en dat, zoo haar handel kwijnde, dit meer moest worden toegeschreven aan het spekuleren in effekten en het vasthouden aan verouderde usantien dan aan eene gebrekkige verbinding. Het spreekt van zelf dat die tirades niet ingelascht zijn door Amsterdamsche heeren.

Zoo er in Nederlands hoofdstad weinig koopmansgeest mogt leven, dat de effekten- en aktiehandel er groot is bewijst elke beursdag. Als een zijdelings bewijs daarvoor mag ook gelden, dat zij tot de plaats van bijeenkomst gekozen is door de aandeelhouders en bestuurders der duitsche spoorwegen, die er in de laatste dagen der afgeloopen maand vergaderden. Zoo als ik u in mijn vorigen schreef, hebben die heeren ook 's Gravenhage bezocht, waar men hen op een kollation onthaalde. Bij die gelegenheid maakten zij ook eene wandeling door ons bosch, en bij het passeren van het Huis ten Bosch verscheen Hare Majesteit de koningin op het balkon. Hare Majesteit houdt veel van Duitschers, en de Duitschers even als de Nederlanders dragen haar groote liefde en achting toe. Van daar dan ook dat de spoorwegbesturen met onbeperkte geestdrift bezield werden bij die verschijning, en alle duitsche bladen, even als van het bezoek van de koningin op het terras van het badhuis, met ophef melding maken. De ingenomenheid die men in het buitenland voor onze vorstin koestert, is daardoor niet weinig verhoogd.

Ook in andere opzigten toont Amsterdam dat het nog niet is ingeslapen, vooral waar het kunst en wetenschap geldt. Ik sprak u in der tijd reeds van de versiering der zaal van de maatschappij Arti et Amicitiae met tafereelen uit de ontwikkeling van het Nederlandsche volk. Die versiering is thans voltooid. De uitnemendste onzer kunstenaars hebben er aan medegewerkt, en allen gaven meesterstukken. Toch is er nu een bestrijder van die versiering opgestaan: de heer Alberdingk Thijm heeft in zijne Dietsche Warande het protestantsch, orangistisch karakter er van gelaakt en in het bijzonder zijn gramschap lucht gegeven over den beredeneerden katalogus, dien de heer Hofdijk van de schilderstukken opmaakte. Zijn artikel „de herleving der kunst in Noord-Nederland, is met talent geschreven, maar het is ultra-katholiek en draagt evenzeer de sporen van miskenning der volkshistorie, als de heer Thijm zelf die aan ons ten laste legt. Zijn artikel is een der belangrijkste die onze periodieke pers dezer dagen opleverde: andere tijdschriften blijven zoo wat rondgrazen op het oude weitje. Evenwel het Leeskabinet gaf eene biografie der Joffers Wolff en Deken en Europa eene studie over de vrouw van Rembrandt, de eerste door H. Frijlink, de tweede door Eekhof, welke beide artikelen allezins de lezing verdienen. Vergeet ze niet, als die tijdschriften u bereiken.

De Overland-post, loopende tot 12 Junij, is den 28sten Julij hier te lande aangekomen.

— Te Nieuwediep is een detachement kolonialen, 150 man sterk, onder bevel van den kapitein der infanterie G. F. de Ravallet en onder medegeleide van den 1sten luit. der infanterie F. H. Pourchet, den 2den luit. der inf. C. J. Wentsel, den 2den luit. der artillerie J. F. Kielstra en den officier van gezondheid 3de kl. J. F. van Hardenbergh. Gezegd detachement zal met het schip *Baron van Pallandt* naar Batavia vertrekken.

— De minister van oorlog heeft aan het leger een dagorder gerigt betreffende het afsterven van Z. D. H. den hertog van Saxen-Weimar-Eisenach, daarbij te kennen gevende, dat Z. M. de koning heeft bepaald, dat als eene herinnering aan de onveranderlijke gehechtheid van gemelden hertog aan het leger, en aan zijn even roemvolle als belangrijke diensten aan het vaderland bewezen, door het leger gedurende zes dagen de rouw zal worden gedragen, ingegaan op den 5den Augustus.

— Naar men verneemt zal het Invaliden hotel voor Oost-Indische militairen te Bronbeek, wanneer men met het ameublement in gereedheid komen kan, tegen de maand October a. s. geopend worden. De aldaar geplaatste verwarmingstoestel beantwoordt, naar men zegt, aan de verwachting.

(Dat is dan ook *wel* noodig! *Red.*)

— De heeren van Bosse, lid van de tweede kamer en Utenhoven, referendaris bij het depart. van finantien, hebben zich den 6den Augs. naar Parijs begeven, ten einde aan de onderhandelingen met Frankrijk over het te sluiten handelsverdrag deel te nemen.

— Den 26sten Julij hebben op de rivier de Maas voor Rotterdam de wedstrijden plaats gehad van wege de *Kon. Nederlandsche Yacht-Club*. Het feest werd door het schoonste weder begunstigd en met de hooge tegenwoordigheid van Z. K. H. prins Hendrik vereerd.

— Men roemt over het algemeen de rijke opbrengst der veldgewassen en boomvruchten. Ook de druiven leveren dit jaar veel op. Men toont wijnranken waaraan honderden trossen rijpe druiven prijken, zoo prachtig als hier te lande zelden gezien werd.

— Den 27sten Julij en 4 volgende dagen had te Amsterdam het Europeesch spoorweg-kongres plaats. Onze hoofdstad had het voorregt bij deze gelegenheid een 300 tal voorname lieden uit alle landen van Europa in haar midden te ontvangen. Er heerschte algemeen onder die heeren eene groote mate van tevredenheid over de wijze, waarop zij door het gemeentebestuur en den handel ontvangen en onthaald zijn. De kongresleden bragten ook en corps een bezoek aan de residentie en te Scheveningen, waar zij almede uitstekend ontvangen werden, terwijl een gedeelte de uitnoodiging aannam van eene Engelsche spoorwegmaatschappij, om ook Londen te bezoeken. Gemelde maatschappij had daartoe een prachtig nieuw stoomschip naar Rotterdam gezonden, waarmede de gasten binnen 9 uren de Engelsche kust bereikten.

— Op het *Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres*, hetwelk in het begin der volgende maand te Brugge zal worden gehouden, zal een formeel voorstel worden ingediend, strekkende tot afschaffing der Vlaamsche en aanneming der tegenwoordige Hollandsche spelling. Het is natuurlijk te verwachten, dat dit tot zeer uitvoerige en belangrijke diskussien aanleiding zal geven. Reeds op het kongres te 's Hertogenbosch in 1860 zijn over het gewenschte eener eenparige spelling langdurige beraadslagingen gevoerd, na afloop waarvan een aantal Vlaamsche letterkundigen eene kollektieve verklaring bij de vergadering indiende, ter kennisgeving dat zij waren overeengekomen om voortaan in hunne geschriften de *ae* door de *aa* te vervangen. Later is de beroemde taalgeleerde prof. David, te Leuven, daartegen opgekomen, op grond van de historie der taal en de opmerkingen van mannen als mr. J. van Lennep, prof. de Vries en den heer M. J. H. Halbertsma; terwijl daarentegen de bekende Gentsche maatschappij „*de Taal is gansch het volk*" bij cirkulaire van 22 Mei ll. de Vlaamsche letterkundigen op gemotiveerde gronden heeft uitgenoodigd tot de genoemde overeenkomst toe te treden, waarbij zij de mededeeling voegde, dat onderscheidene schrijvers in Belgie zich later geheel uit eigen aandrang insgelijks daarbij hadden aangesloten. Met het oog op deze beweging laat het zich dus te meer verwachten dat de behandeling, van het bovengenoemde doortastende voorstel tot geheele omverwerping der Vlaamsche spelling, zoowel uit een historisch als uit een etymologisch oogpunt, eene belangrijke bijdrage tot de Nederlandsche taalwetenschap zal zijn.

— Gelijk men weet is reeds eenige maanden geleden aan een kommissie opgedragen, een plan te maken tot de oprigting van een waardig gedenkteeken ter gedachtenis van prins Albert. Van deze kommissie is thans een rapport openbaar gemaakt, waarvan de konklusie strekt tot oprigting van een standbeeld, tusschen Rotten Row en de Public road, en tevens van een groot gebouw ten Zuiden van laatstgenoemden weg. Dit gebouw zou moeten strekken ten algemeenen nutte, o. a. voor het houden van openbare bijeenkomsten ter bespreking van onderwerpen op artistiek, wetenschappelijk, philantropisch terrein, enz. Aan dit plan, waarmede tevens in eene lang gevoelde behoefte zou worden voorzien, heeft de koningin hare goedkeuring geschonken.

FRANKRIJK.

Parijs, 8 Augustus. De sluitingsrede van het Engelsche parlement heeft hier niet algemeen voldaan. Men heeft opgemerkt dat er met betrekking tot de Servische aangelegenheden is gezegd geworden, dat die kwestien zouden worden opgelost overeenkomstig de bestaande traktaten en met in achtneming van de regten van den sultan. Die accentuatie op de traktaten en den eerbied, dien men hun verschuldigd is, heeft algemeen de aandacht getrokken.

— Men heeft zeer veel kommentariën gemaakt op de reis van den graaf de Chambord naar Londen. Men meent te kunnen verzekeren, dat zoo de graaf koningin Marie-Amélie ontmoet, dit enkel als bloedverwant zal zijn. Men heeft van een van de prinsen van Orleans zelf gehoord, dat elke hoop op verzoening is opgegeven en dat het huwelijk van den graaf van Parijs met de hertogin van Parma niet de minste kans heeft van voltrokken te zullen worden, om de eenvoudige reden, dat de graaf van Parijs er niet eens over wil hooren spreken.

ENGELAND.

Dat door Frankrijk en Engeland stappen gedaan zijn, om Oostenrijk tot erkenning van het koningrijk Italie te bewegen, is aan geen redelijken twijfel meer onderhevig. Men moet te Weenen daarop geantwoord hebben, dat men zich met geen onderhandelingen van dien aard kon inlaten, zoolang er geen voldoende waarborg gegeven was, dat de Italiaansche regering hare plannen op Venetie laat varen. Ook met het plan tot een kongres kon Oostenrijk zich eerst dan vereenigen, wanner de mogendheden zich wilden verbinden, dat daarop de Venetiaansche kwestie niet zou ter sprake worden gebragt, en wanneer het kongres zich wilde bezig houden met Oostenrijks aanspraak op schadevergoeding voor het verlies van zijne regten ten opzigte van Toskane en Modena. Daar echter die voorwaarden noch te Parijs noch te Londen een gunstig gehoor vonden, kreeg prins Metternich last, om alle voorstellen ten behoeve van een kongres van de hand te wijzen. Het zal nu te bezien staan, of het gelukt den tegenstand van Oostenrijk te overwinnen.

De haat, zelfs der Venetiaansche straatjongens, tegen het Oostenrijksche geld met Duitsche opschriften is zoo groot, dat zij het niet verkiezen aantenemen.

CIHNA.

Algemeen Overzigt.

Bij het vertrek der mail op 10 Augustus stonden de zaken als volgt. De strijdvoerende magten langs de oevers der Yangtze rivier waren in rust, eensdeels wegens de groote hitte, anderdeels wegens den invallenden oogst. Er had een buitengewoon drukke handel in zijde plaats welke met de grootste veiligheid gedreven werd in de distrikten, die in de magt der Taipings waren. In die landstreken heerschte, niettegenstaande de schaarschte aan levensmiddelen, een volmaakte rust. Niettegenstaande de Taoutai te Shanghae groote inkomsten trekt van de regten op den invoer, was er zoodanig geldgebrek, dat de troepen geene soldij ontvingen, waardoor deze ontevreden begonnen te worden. Ningpo verbleef in handen der keizerlijken en werd beschermd door Britsche oorlogsbodems. De Taipings waren in bezit van Yu Yaou, eene belangrijke positie omstreeks dertig mijlen van Ningpo, waardoor zij den binnenlandschen handel geheel in hunne magt hadden. Men beraamde eene expeditie om deze stad den opstandelingen te ontnemen.

Te Shanghae was men nog in het onzekere, welke stappen te doen na de zomerhitte. Te Pekin bleef de cholera woeden.

Thans bestaat er geen twijfel omtrent de gedragslijn die men ten opzigte der Taipings zal te volgen hebben: Volgens instruktien uit Engeland zal die houding eene vijandelijke zijn. Dit is ook het algemeen oordeel in China zelf, en men gevoelt daarbij dan ook, dat het einde van dien krijg nog verre in het verschiet is. De gewapende tusschenkomst moge zich echter blijven bepalen tot het open houden van de rivier Yangtze en het bezetten der groote handelsplaatsen, doch het is niettemin zeker, dat dit tot botsingen en gedurige represailles zal aanleiding geven, waaruit een bepaalde oorlog zal kunnen ontstaan.

Het nieuws van de laatste veertien dagen is al zeer onbelangrijk. De opstandelingen zijn weer in 't veld. Generaal Ward heeft zich onderscheiden door het nemen van eenige versterkte plaatsen, waaronder het reeds genoemde Yu Yaou, hetgeen eene zeer belangrijke aanwinst is.

Te Shanghae is tusschen den heer Bols, den Belgischen konsul generaal en gevolmagtigde in China, en den Keizerlijken Kommissaris Hsieh een handels verdrag gesloten. De baron Rehfuss is naar Pekin vertrokken, om het traktaat met Pruissen geratificeerd te krijgen. Op den 7 Augustus had te Shanghae eene belangrijke plegtigheid plaats. Het was eene offerhande aan den afgestorven geest van Admiraal Protet, welke op diens graf gebragt werd op hoog bevel des Keizers. Alle pligtplegingen en ceremonien werden daarbij in acht genomen, als bij de grafdienst voor officieren van hoogen rang.

JAPAN.

De laatste berigten uit Japan vermelden ons, dat de Damio die te Miako den Taikoen bij het keizerlijke hof vertegenwoordigde, in ongenade was gevallen en zijne loopbaan had besloten met het gebruikelijke en eervolle buiksnijden. Hij is echter meer gevallen als slagtoffer van kuiperijen en dubbelzinnigheid (gewone hofkwalen) dan door eigen wangedrag. Sakkije Wasaka no Kami heeft hierin als middenpersoon (Shoskidai) tusschen het keizerlijke hof en den Taikoen gehandeld. Eindelijk echter heeft de Keizer ontdekt dat men te Yedo dubbelzinnig handelde en heeft, ondersteund door eenige magtige Daimios, een coup gedaan en de schuldigen gestraft. Sakkije Wasaka die laatstelijk als Shoskidai tusschen de keizerlijke hoofdstad en Yedo had geageerd, is gedegradeerd en derhalve ook van al zijne goederen verbeurd verklaard geworden. Om echter zijne familie, die in die schande zou hebben moeten deelen, te sparen is hem genade geschonken en hem het eervolle buiksnijden toegestaan. Groote wijzigingen hebben er in het bestuur te Yedo plaats gegrepen en het is het verward gerucht van deze keizerlijke besogne, dat zoo noodeloos de vreemdelingen te Yedo in onrust en angst heeft gebragt.

(*Japan Herald.*)

AMERIKA.

In eene korrespondentie uit New-York van 25 Julij wordt medegedeeld, dat de benoeming van generaal Halleck tot opperbevelhebber van de armee der Unie den 24sten officieel was bekend gemaakt. De schrijver voegt er o. a. bij dat Halleck iemand van middelbare jaren is en steeds het krijgswezen grondig bestudeerd heeft. Hij heeft tevens bewijs gegeven van administrative bekwaamheid, maar was nooit in de gelegenheid om zijne bekwaamheden als veldoverste in een grooten veldslag te doen kennen. Men kan hem wel niet populair noemen, maar daarentegen heeft hij zich door zijn energiek karakter toch te veel vertrouwen verworven, om tot eigenlijke impopulariteit te vervallen. Vroeger heeft hij eene verhandeling over de krijgstaktiek in het licht gegeven, waarin hij als grondbeginsel vaststelde dat een bevelhebber, als hij zijn rang waardig wil handhaven en wezenlijk succes wil hebben, den juisten takt moet bezitten, om zijne nederlagen in zijne dépêches als overwinningen voor te stellen. Naar men zegt is de president eerst na gemeenschappelijk overleg met de generaals Scott en Mac Clellan tot zijne benoeming overgegaan.

Een paar dagen voor het afzenden van dit berigt liep er een gerucht dat de heer Seward op het punt stond van af te treden, uit ontevredenheid over den toenemenden invloed der „*radicalen*," gelijk de abolitionisten nu genoemd worden. Hij heeft evenwel, althans voor 't oogenblik, van dit plan afgezien. Hij is een ijveraar voor de konstitutie in behoudenden zin en schijnt tot de overtuiging te zijn gekomen, dat de door hem bedoelde partij niet zoo magtig is als zij misschien veronderstelt en evenmin bij het kabinet als bij de natie, zich op een overwegenden invloed kan beroemen. Daar hij zich bovendien overtuigd houdt dat de president Lincoln hem ten opzigte zijner zienswijze geene moeijelijkheden in den weg zal leggen, heeft hij zich verpligt geacht aan het gouvernement zijne ondersteuning niet te onthouden.

Colloquium Doctum.

Grom. Nu wat heb ik je gezegd! daar hebben wij 't onweder al.

Gram. Maar welk onweder dan?

Grom. Wel! mijne voorspelling, dat er wel eens een knap geleerde zou opstaan die je eens flink troefde, is die dan niet uitgekomen?

Gram. Ah, nu ben ik er, je meent die censor over mijn Aethiopisch werk. 't Is inderdaad vreeselijk! Ik geef hem permissie om 't boek te verbeteren als hij......

Grom. Ja als hij kan!

Gram. *Kunnen* bah! dat is niets voor zoo'n knap man, maar *durven!*

Grom. Hé durven? Zou je 'm anders....

Gram. Dat is 't niet kerel! je verstaat me niet, als hij 't doet stoppen ze hem misschien ook nog op zee.

Grom. Ah, Ja!

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

UM		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR.
ber	13	Fransch	Verena-Collot	C. Fakenberghe	Frankrijk	15 Mei	Singapore
	14	Nederlandsch	Amerika	P. L. Zeeman	Batavia	13 Sept.	Amsterdam
	15	Engelsch	Trodbridge	J. Kolen	Manilla	22 Julij	Liverpool
	—	Amerikaansch	Crystal Palace	P. Johnson	Melbourne	18 Aug.	
	—	〃	East Indian	J. C. Hoijt	Cardiff	10 Junij	Hongkong
	—	Engelsch	Sea Wave	Wm. Andrew	Glasgow	15 Aug.	Singapore
	—	Nederlandsch	Suzanna Elizabeth	C. Ouwehand	Newcastle	27 Mei	Batavia
	16	Engelsch	Millbrook	J. M. Barrow	Londen		Hongkong
	—	Bremer	Meta	J. Henrmann	Cardiff	17 Junij	
	—	Nederlandsch	Alcijone	H. C. Haacke	Batavia	15 Sept.	Nederland
	17	〃	Vesta	Gerrebrands	〃	16 〃	Rotterdam
	18	Engelsch	Xulla	J. Black	Sunderland	26 Mei	Singapore

Aangekomen schepen te Batavia.

UM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS	VAN		AGENTEN.
ber	17	Z. M.	stooms.	Reinier Claeszen... kapt.	lt. t/z. Modderman	Riouw	13 Sept.	
	—	〃	schip	Pallas ... kapt. lt. t/z.	J. van Gogh	Padang	9	
	—	Nederlandsch	〃	van Galen	C. B. Brandligt	Amsterdam	20 Mei	Busing Schröder & Co.
	—	〃	bark	Tagal	J. A. Knaap	〃	11 Junij	B. Kopersmit & Co.
	—	〃	schip	Ternate	T. Carstz	Rotterdam	11 〃	van Ommeren, Rueb & Co.
	—	〃	bark	Suzanna Elisabeth	C. Ouwehand	New-Castle	24 Mei	G. Buijn & Co.
	—	Ned. Indisch	〃	Anoear Salim	Said Hoesil	Cheribon	14 Sept.	P. Landberg en Zoon.
	—	Fransch	〃	Nizam	Guion	Marseille	8 Mei	J. Cezard & Co
	18	Nederlandsch	〃	Amalia Augusta	K. C. de Veer	Pasaroean	10 Sept.	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
	—	〃	schip	Amsterdam	E. Poestkoke	Liverpool	20 Mei	Tolson Hunt & Co.
	—	Ned. Indisch	brik	Djeilanie	Said Alie	Pecalongan	16 Sept.	P. Landberg en Zoon.
	—	〃	〃	Fathal Nassar	Said Assegaf.	Padang	1 〃	Buys Jacobsen & Co.
	—	〃	〃	Anis Balgair	Sech Soenkar	〃	30 Aug.	Coulster.
	—	〃	〃	Jenoer	Said Aloei	Riouw	30 〃	P. Landberg en Zoon.
	—	〃	stooms.	Prins van Oranja	A. Couteron	Soerabaija	15 Sept.	W. Cores de Vries.
	—	Fransch	schip	Spahis	Cocquault	Melbourne	10 Aug.	J. Cezard & Co.
	19	Ned. Indisch	brik	Feidul Ghaijer	Sech Boegies	Palembang	31 〃	Buys Jacobsen & Co.

Vertrokken schepen van Batavia.

UM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
pt.	18	Engelsch	schoen.	Harriet	R. Ballard	Cocos-Eiland
	19	Nederlandsch	bark	Cosmopoliet	C. J. Westerinck	Nederland
	—	Ned. Indisch	〃	Alfred	T. H. Nicolaesz	Singapore
	20	Nederlandsch	〃	Jacoba Helena	J. J. Swart	Soerabaija
	—	Ned. Indisch	〃	Sara Eleonora	F. H. Reisiger	Samarang

In lading liggende schepen te Batavia.

LAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
ndsch	schip	India*	C. Vonck	Soerabaija	J. Cezard & Co.
〃	bark	Ceres	L. Demmers		〃
〃	〃	Maria Diederika*	A. van Marion	Soerabaija	Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
〃	〃	Anna*	J. R. Bok		Landberg, Bezoet Bie de & Co.
〃	〃	Batavia	Pfeiffer	Nederland	〃
〃	〃	Amalia Augusta	K. C. de Veer	Nederland	〃
〃	schip	Johanna Maria Christina*	Gorter		Paine, Stricker & Co.
〃	bark	Peking	H. Croese		B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Drie Gezusters	G. C. Fischer		〃
〃	〃	Tagal	J. A. Knaap		〃
〃	〃	Gebroeders*	de Groot	Soerabaija	B. van Leeuwen & Co.
ndisch	brik	Sala Sala*	Tan Tjoan	Joana en Samarang	Coulster.
〃	bark	IJdroesie	Sech bin Bakier	Indramaijo en Banka	〃
〃	〃	Kalimantan*	Lie Boentiong	Bandjermassing	〃
〃	〃	Skandaria*	Varkevisser	Soerabaija	〃
〃	〃	Fathoor Rachmam*	Sech Banama		〃
〃	schoen.	Almas*	Koe Soemlong		〃
〃	bark	Anis Balgair*	Sech Soenkar		〃
〃	〃	Ellen*	Wentholt	Samarang	B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Anoear Salim*	Said bin Hoesin		P. Landberg & Zoon.
〃	〃	Jenoer*	Said Aloei		〃
〃	〃	Banka	Lim Pangki	Samarang	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	〃	Noorfolk*	Abdul Rachman	Samarang	〃
〃	〃	Almook Tasman*	Said Alhabassij		〃
ch	〃	Octavie*	Sauvin		J. Cezard & Co.
	〃	Nizam*	Guion		〃
ch	schip	William Simpson.*	D. Napier	Londen	Martin Dyce & Co.
	brik	Emmer*	H. Wich	Zuid Amerika	Paine, Stricker & Co.

De particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te Samarang.

	VLAG.		NAM. DER SCH.	GEZAGV.	VAN	DATUM.
6	N. I.	stoomb	Kon. d. Ned	Lewis	Batavia	5 Sept.
7	Ned.	schip	Kosmopoliet	Bouten	〃	30 Aug.
—	Am.	〃	John Lund	Hotchkiss	Singapore	20 〃
—	N. I.	bark	Joen Goan	Tiauw Kie	Indramaijoe	2 Sept.
8	〃	〃	Thae Liong	Tjan Binsik	Riouw	12 Aug.
—	Balies.	schoen.	Ardjoeno	Sariedjo	Balie	30 〃
—	N. I.	stoomb	Oenarang	Kramer	Soerabaija	7 Sept.
—	〃	schoen.	Apie Maas	Njat Tjoeij	Muntok	27 Aug.
9	〃	bark	Tjan Goan	Sie Ik Hiem.	Riouw	1 〃
—	〃	stoomb	Ambon	Vogel	Batavia	7 Sept.
—	〃	schoen.	Fatah. Moelok.	Abdul	Cheribon	4 〃

Vertrokken schepen van Samarang.

	VLAG.		NAM. DER SCH.	GEZAGV.	NAAR
5	Ned.	bark	Passaroeang	Strootman	Soerabaija
—	N. I.	schip	Sara Eleonora	Reisiger	Batavia
6	〃	bark	Atiat Rachman	Sech Thesir	Tjilatjap
7	〃	〃	Joedoel Barie	Sech Asegaf	Balie
—	Zweed.	schip	L. A. Bang	Fallenius	Nederland
8	Ned.	bark	Amerika	Zeeman	〃
—	N. I.	stoomb	Kon. d. Ned	Lewis	Batavia
9	〃	bark	Justina	Drehfahl	Indramaijoe
—	〃	〃	Baboel Hair	Sech Bansir	Cheribon
—	〃	stoomb	Oenarang	Kramer	Batavia
10	〃	〃	Ambon	Vogel	Soerabaija
11	〃	bark	Ellen	Wentholt	Batavia

In lading liggende schepen te Samarang.

VLAG.		NAM. DER SCHEP.	GEZAGV.	BESTEMM.
landsch	bark	Waalstroom	Berends	Nederland
〃	〃	Henrietta	Portengen	〃
〃	schip	Kosmopoliet	Bouten	〃
ch	brik	Carl	Beveridge	Australie
〃	schip	Ladij Egidia	Cunny	Nederland

Aangekomen.

IBON. 8 Sept. N. I. st. *Palembang Packet*, Scheel, Bat.; Ned. schip *na Maria*, Wilhelmie, do.— 10 N. I. bark *Baboel Hair*, Sech Baoeseer, Samarang.

AMAIJO. 8 Sept. Ned. bark *Alblasserwaard*, Schuchard, Soerabaija.— 10 N. I. do. *Justina*, Drehfahl, Samarang.

TAGAL. 6 Sept. Ned. bark *Jacoba*, Schaap, v. Bat. — 8 N. I. schoen. *na Toorachman*, Said Almachl., Grissee. — 11 do. bark *Inggoan*, Lim Kimliong, Riouw.

ALONGAN. 8 Sept. N. I. brik *Henriette*, Gerrits, Grissee.—9 do. bark *Jo-na Christina*, le Clercq, Batavia.—13 do. brik *Tartar*, Lim Kiangkong, do.

BANG. 8 Sept. N. I. brik *Tjeegoan*, IJotjoen, Beleleng.

SEE. 5 Sept. N. I. schoen. *Scotch Lassie Aesa*, Machm., Soerabaija.

ANAP. 29 Aug. N. I. schoen. *Koenthool Maas*, Tjoeng Tjongfoek, Bali.— 2 Sept. Siam. schip *Kiem Sin Soen*, Thomsen, Samarang.— 4 N. I. brik *Fathal Haer*, Said Moulahailla, Bali. — 5 do. schip *Straat Balie*, Bakker, Samarang.

OEKIE. 24 Aug. Ned. bark *Kalimaas*, Jonker, Soerabaija.

AROEKAN. 29 Aug. Ned. bark *Ridderkerk*, Teerlink, Soerabaija.

JOEWANGI. Aug. 31 Ned. bark *Kaap Hoorn*, Dik, Soerabaija.— 2 Sept. do. *Zes Gezusters*, Rutgers, do.

ATJAP. 5 Sept. Ned. bark *Kaap Hoorn*, Dik, Soerabaija.

PANG. 8 N. I. schoen. *Banda Balhair*, Sech Daheima, Amboina.— 28 bark *Picard*; Pallier, Sydney.— 27 Z. M. st. *Sindoro*, lt. t/z. 1e kl. de Jongh, Macasser.— 29 N. I. schoen. *Maria*, Kiramang, do.— 31 do. schoen. *Maria*, Scharff, Atapoepoe.— 11 Aug. st. *Ambon*, Vogel, Delli.

JITAN. 7 Sept. Ned. schip *Zes Gezusters*, Rutgers, Soerabaija.

MBANG. 28 Aug. N. I. brik *Cheribon Packet*, Said Baboet, Mun-— 5 Sept. do. schoen. *Maas Pandan*, Phan Hinfa, do. — 6 do. bark *soor*, Said Alie, Cher. — 8 do. do. *Koornia*, Kamaloedin, Singapore. — 9 do. do. *Annette*, Ong Kieseng, Pontianak

TAGAL. 9 Sept. N. I. schoen. *Mariana*, Aehm. Srang, Sam. — 12 do. do. *Srie Cheribon*, Tjoe-Ing. do.

PEKALONGAN. 13 Sept. N. I. bark *Esperance*, Tjoa Tianghaij, Bat.

GRISSEE. 5 Sept. N. I. brik *Henriette*, Gerrits, Pecalongan.— 6 do. bark *Hindostan*, Said Almachmoen, Samarang. — 10 do. schoen. *Scotch Lassie Aesa*, Machmoen, Soer. — 11 do. bark *Ingkiet*, Thi Ingtjai, Riouw; do. schip *Nederlandsch Indie*, van Essen, Cheribon.

PANAROEKAN. 3 Sept. Ned. bark *Nederland en Oranje*, van Ruijven, Soerabaija.

BANJOEWANGI. 30 Aug. Bali brik *Sijlph*, Lange, Bali Badong.— 1 Sept. Ned. bark *Kaap Hoorn*, Dik, Tjilatjap.— 4 do. bark *Zes Gezusters*, Rutgers, Patjitan.

PROBOLINGO. 9 Sept. Ned. bark *Ferdinand en Louis*, Nolting, Ned.; Zw. schip *Oscar I*, Thomson, do.

KOEPANG. 28 Junij N. I. bark *Camba Torida*, Sech Bagraf, Soer.—5 Julij do. schoen. *Kim Hintaij*, Loijhien, Macasser.— 19 do. schoen. *Banda Balhaer*, Oemb. Daheima, Soer.— 2 Aug. *Maria*, Kiramang, Macasser.— 7 Frans bark *Picard*, Pallier, Mauritius.— 9 N. I. schoen. *Maria*, Scharff, Sam. — 21 do. st. *Ambon*, Vogel, Macasser.

PALEMBANG. 23 Aug. N. I. bark *Kim Tikhoat*, Kwee Joelong, Bat. — 30 do. schoen. *Gatmir*, Said Aloewie, do.; do. brik *Feidnl Gaer*, Sech Boegies, do. — 9 Sept. do. bark *Maijmoon*, Said Barkba, do. — 10 do. do *Justina*, Goei Potjoan, Lingga.

PADANG. 29 Aug. Ned. bark *Celeritas*, Wagner, Amsterdam.— 30 N. I. schoen. *Maria Catharina*, Boijong Tenga, Samarang.— 1 Sept. do. bark *Anis Balgair*, Sech Salman, Bat.— 2 do. bark *Fathoelnasar*, Said Abdulla, do.; Ned. do. *Cortgene*, Reckers, qq. Amsterdam.

Vertrokken.

IBON. 8 Sept. Ned. schip *Cosmopoliet*, Westenenk, Batavia. — 9 N. I. st. *Palembang Packet*, Scheel, do.; do. bark *Aesah*, Moht. Taha, Banjermassing.

INDRAMAIJO. 9 Sept. Eng. schip *Star of the North*, Mc Queen, Pasoer. — 11 Ned. bark *Alblasserwaard*, Schuchard, Nederland.

VREEMDE HAVENS.

(*Slot.*)

Aangekomen.

FALMOUTH. 4 Aug. *Hermelin*, Hultman, Bat. vertrok 6 n. Kopenhagen; *Jeann. Marianne*, v. Ingen, Bahia. — 5 *Emily*, Bennett, Bat. (n. Stockholm); *Helena*, Ringeling, Rio-Grande; *Brazil Packet*, Nijman, do.; *Hendrika*, v. d. Veen, do.; *Jacoba Johanna*, de Groot, do.

QUEENSTOWN. 4 Aug. *Etha*, Buschman, Padang.

LIVERPOOL. 2 Aug. *Vrede*, v. d. Plas, Amst. laadt voor Batavia.

SHIELDS. 4 Aug. *Scheveningen*, Annokkee, Rott. om voor Java te laden.

CUXHAVEN. 29 Julij. *Zeevaart*, Kars, Rio-Grande. — 6 Aug. *Falco*, Nordström, Bat. Voorwaarts, Kerkstra, do.

ST. HELENA. 18 Junij *Wildeman*, Driest, Rangoon vertrok 21 n. Amst.

TAFELBAAI. 15 Junij. Reinhard, Muller, Amsterdam.

NEW-YORK. 9 Julij *Janna Adriana*, Franken, Rio-Janeiro.— 18 *Jan van Galen*, de Boer, Foo-Chew-Foo. — 22 *Hieronima Frederika*, Keiser, Amst.

BUENOS-AYRES. 24 Julij *Elisabeth*, Metus, Hamburg.

SANTOS. vóór 3 Julij. *Jan en Albert*, Wieringa, Antwerpen.

Vertrokken.

LIVERPOOL. 22 Julij. *Stad Assen*, Haverbult, San Francisco.

CARDIFF. 23 Julij. *Giurtje en Maria*, Flens, Singapore. — 25 *Johanna*, Swemer, Shanghae. — 27 *Cornelia Mathilda*, Korteland, Hongkong.

CUXHAVEN. 2 Aug. *Ommelanden*, Wieringa, Buenos-Ayres.

BREMERHAVEN. 25 Julij *Richard*, Hettmeijer, Batavia.

ELSENEUR. 2 Aug. *Alexender*, Dekker, (v. Swartwick) K. de G. Hoop.

FERNAMBUCQ. 2 Julij. *Gruno*, Klundert, Bahia.

BAHIA. 2 Julij. *Felicitas*, Wildeboer, Rott.; *Sara Hendr.*, de Jong, Falmouth. — 12 *Speculant*, Nijland, Rotterdam.

MONTEVIDEO. 14 Junij. *Donati*, Linthorst, Falmouth.

Gepasseerd.

DEAL. 29 Julij. *V. d. Palm*, v. Katwijk, New-Castle n. Shanghae.

SINGELS. 28. *Joh. Anth.*, v. Straten, Amst. n. Batavia; *Holland*, Aufn'orth, do. n. do.

WIGHT. 29 Julij. *Tjilingsie*, Ouwehand, Amst. n. Batavia.

LEZARD. 1 Aug. *S. van Heel*, Dietz, Amst. n. Batavia.

ASCENSION. 14 Junij. *Maria Magd.*, Willenbrink, Sam. n. Rotterdam.

Zeilklaar.

ELSENEUR. 4 Aug. *Kiandra*, v. d. Meer v. Kuffeler, (v. Swartwick) K. de G. Hoop.

NEW-YORK. 10 Julij. *Elisabeth*, Nepperus, Falmouth.

BOSTON. 11 Julij. *Presto*, Balen qq., Rott. (viâ Salem.)

RIO-GRANDE. 28 Junij. *Susanna*, Moesker, Falmouth.

In lading.

NEW-CASTLE. 26 Julij. *Humbold*, Danneman, Batavia.

NEW-YORK. 17 Julij. *Dorothea Henriette*, Smit, Rotterdam.

BUENOS-AYRES. 25 Julij. *Johanna Louisa*, Barelds, Antwerpen; *Maria Johanna*, Driest, do.; *Cesar*, de Jong, do.; *Waterhuizen*, Oosterhuis, do.; *Vlijt*, Engelsman, Holland; *Bato*, Meijer, Engeland.

MONTEVIDEO. 29 Junij. *Diana*, Mastdorp, Antwerpen; *Compagnie*, Donema, Engeland.

RIO-GRANDE. 28 Junij. *Terschelling*, Rotgans, Falmouth; *Alberdina Petrina*, Kruithoff, do.

Schepen in lading.

TE AMSTERDAM.

Naar	
Batavia	Zeenimph. — Graadt van Roggen
〃	Willem Daniel. — Zeylstra
〃	Azia. — Molenaar
〃	Drie Gebroeders. — Kramer
〃 en Soerabaija	Remegius Adolphus. — Forb. Browning
〃 en 〃	Christina. — ex Vriendentrouw Remëus
〃 en 〃	Aegidia en Pauline. — Hoogland
〃 en 〃	Tagal. — Göbel
〃 en 〃	Ary Scheffer. — Kunst
Samarang	Bellatrix. — Landweer
〃	Senior. — Swart
Soerabaija	Quintet, ex Jacob Roggeveen. — Wiegmink.
〃	Electra. — Wegman
〃	Minister van Hall. — de Haas
〃 en Macasser	Elisabeth en Jacoba. — Lucas
Singapore	Stad Leyden. — v. d. Poll
Decima en Kanagawa	Argonaut. — Donema
K. d. G. Hoop	Zaanstroom. — Schaap

TE ROTTERDAM.

Batavia	Rotterdam. — Poort
〃	Wilhelmina Johanna. — Anderson
〃	Fop Smit. — Leverstein
〃	Minister Pahud. — Kievit
〃	Abel Tasman. — Rijken
〃	Eva Johanna. — van Bochove
〃 en Samarang	Ouderkerk a/d. Amstel. — Swart
〃 en 〃	Maria Louisa Antoinette. — Muysson
〃 en Soerabaija	Antonia Petronella. — Voorendijk
Samarang	Karel August. — Meermans
〃	H. Vincentius van Poulo. — N. N.
Makasser	Wilhelmina. — N. N.
Singapore en Hongkong	Duiveland. — Marcussen
Melbourne, mogelijk Sydney	Koninkl. Nederl. Yacht-Club. — Zack
〃 〃 〃	Jan van Schaffelaar. — N. N.
Sydney	Hellevoetsuis. — Vos
Kaap de Goede Hoop	Concordia. — van Zanten

Vrachten.

Van Nederland naar	Batavia	*f* 20	à —	met 15% swaar goed 2/3 vracht.
〃 〃 〃	Samarang	〃 20	〃 25	
〃 〃 〃	Soerabaija	〃 25	〃 30	
〃 〃 〃	Singapore	〃 40	〃 —	
〃 〃 〃	Macasser	〃 60	〃 —	
〃 〃 〃	Padang	〃 50	〃 60	
〃 〃 〃	Hongkong	〃 50	〃 60	
〃 〃 〃	Kaap de Goede Hoop	〃 50	〃 —	
〃 〃 〃	Japan	〃 70	〃 80	
〃 〃 〃	Australia	£ $2\frac{1}{4}$	à £ $2\frac{1}{2}$	p. gem. ton.
〃 Engeland 〃	Australia	〃 3	〃 〃 $3\frac{1}{2}$	pr. reg. ton.
〃 〃 〃	Singapore	〃 $1\frac{3}{4}$	〃 〃 2	
〃 〃 〃	Java	〃 2	〃 〃 —	
〃 〃 〃	China	〃 $2\frac{1}{2}$	〃 〃 3	

Scheepstijdingen.

ELSENEUR 27 Julij. Het Ned. schip Alexander, kapt. Dekker, van Swartwick naar de Kaap de Goede Hoop, heeft hier ter reede door aandrijving boegspriet en kluiverboom verloren.

ASCESSION 30 Junij. Het Nederlandsche schip Voorwaarts, kapt. Kerkstra, van Bat. n. Hamburg, is hier 8 dezer binnengeloopen, om eenige schade aan het koper te herstellen.

KAAP DE GOEDE HOOP 20 Junij. Van de lading per het schip Tonia kapt. Huizer v. Banjoew. n. Rott. met schade in de Simonsbaai binnengeloopen (als vroeger gemeld) zijn heden 966 bn. Koffij en 72 kn. Suiker wegens beschadigheid verkocht.

FERNAMBUCK 15 Julij, Het Ned. brikschip Sara Hendrika, kapt. de Jong, van Bahia n. het kanaal, is op Punta Pedras gestrand; heeft 7 voet water in het ruim en zal weg zijn. Van de lading zijn 50 bn. suiker geborgen en alhier aangebragt.

RIO-JANEIRO 10 Julij. Het schip China, kapt. Tofield, van Rott. n. Singapore, is alhier lek binnengeloopen. Het zal moeten lossen en koperen.

Gepraaide Schepen.

8 Junij, op 8o 10' ZB. en 28o 6' WL., Japan Packet, den Exter v. d. Brink, v. Rott. n. Decima.

15 Junij, op 5o 40' NB. en 21o 51' WL., Kosmopoliet, Bouten, v. Rott. n. Batavia.

15 Junij, op 11' ZBr. en 13o WL., Pauline, Post, v. Java n. Melbourne.

19 Junij, op 2o NB. en 24o WL., Schelde, Hoefman, v. Sund. n. Sing.

27 Junij, op 9o NB. en 23o WL., Amsterdam, Poestkoke, v. Liv. n. Bat.

28 Junij, op 6o 8' NB. en 25o 50' WL., Maria Diederika, van Marion, v. Rott. n. Batavia.

6 Julij, op 13o 9' NB. en 29o 24' WL., Whampoa, Metz, v. Rotterd. n. Samarang.

14 Julij, op 15o 16' ZBr. en 32 WL., Nieuwland, Pot, v. Sund. n. Sing.

18 Julij, op 34o 55' NB. en 13o WL., Christina Agatha, Esink. v. Bat. n. Amsterdam.

22 Julij, op 49o NB. en 7o WL., Elisabeth, Snoek, v. Rott. n. Batavia.

26 Julij, bij Start Point, Quatre Bras, Nieuwenhuijs, van New-Castle n. Shanghae.

1 Aug., op 49o 44' NB. en 7o WL., Jacoba en Christina, Jaski, v. Amst. n. Batavia.

2 Aug., op 47o 4' NB. en 13o 2' WL., Onderneming, Trip, van de Kust van Guinea n. Amsterdam.

2 Aug., op 49o 16' NB. en 6o 40 WL., Clio, Wijnmalen, v. Amsterd. n. Batavia.

3 Aug., op 49o NB. en 7o 48 WL., Cornelia Mathilda, Korteland, van Cardiff n. Hongkong.

4 Aug., bij Goudstaart, Baron v. Hardenbroek, Henny, v. do. n. Padang.

5 Aug., op 49o 56' NB. en 6o WL., Maria Veronica, Schol, v. Amst. n. Batavia.

Bevrachting Ned. Handel-Maatschappij.

In het vorig nummer staat, bij de bevrachting van het schip Scheveningen, abusivelijk de ingeschreven vracht per Eng. ton van 1000 kilo; moet zijn: *f* 24.90 per last van 2000 kilo.

De N.H.M. heeft voor de maand Aug. geene aanvrage gedaan van schepen, voor de gewone beurtbevrachting.

Veilingen van schepen en scheepsparten.

1862.		Gebouwd. Anno:	Gemeten Lasten.
	Te Rotterdam.		
30 Aug.	Jan van Hoorn. — Borghorst	1841	306

Geveilde schepen en scheepsparten.

1862.		Gebouwd Anno:	Gemeten Lasten.	Opbrengst.
	Te Amsterdam.			
4 Aug.	Metalen Kruis. — Zuurdeeg	1856	170	*f* 31400 verk.
— 〃	Johanna Hendrika. — v. d. Weyden	1849	125	〃 13000 opg.

Het schip Metalen Kruis werd voor Antwerpsche rekening, naar men zegt voor de reederij A. Engels, gekocht.

Het schip Cornelia, kapt. Jaski, (reeders L. Bienfait & Soon) is naar de Kinderdijk vertrokken om te worden gesloopt.

Te water gelaten Schepen.

Den 7 Augustus is te Amst., bij de scheepsbouwmeesters W. & A. H. Meursing, te water gelaten het ijzeren barkschip Emergens, groot circa 250 lasten, voor rekening der reederij J. Rahder & Co. te Amst., gevoerd zullende worden door kapt. L. R. Smit.

HANDELSBERIGTEN.

TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

VAN 25 JULIJ TOT 8 AUGUSTUS 1862.

(*Slot.*)

KOFFIJ. De verkoopen bestonden te Amst. uit: 1200 bn. Java Triage ex Zeenymph, in veiling, tot 31,50 à 42 cs.; 560 do. Padang, goed blank en blank geelachtig, ex Zeenijmph tot 45½ en 46 cs., ca. 2000 do. Java Triage, ex Allegonda Jacoba, Zeenymph en Petronella Catharina, in veiling, tot 28 à 46½ cs., en te Rotterdam uit: 1568 bn. goed ord. groenachtig en groen Java ex Jacoba Helena, (April ll. in veiling niet toegewezen) tot 45½ cs., 392 do. goed ord. blank Java ex Fop Smit tot 46½ cs. en 221 do. geelachtig do. ex idem tot 47 cs., 3150 do. Macassar, redelijk goed ordinair, ex Wilhelmina tot 41 cs., 1580 do. Java ex Abel Tasman en Petronella Catharina, tot 40 cs. voor Triage en tot 45 en 45½ voor gering goed ord. en goed ordinair, en 1360 do. Padang ex Min. Pahud tot 45 cs.

De markt bleef in eene gunstig stemming en de dagelijksche behoefte hield den handel levendig.

Op 5 Aug. werden te Amst. in veiling 140 bn. Ceylon Triage en 336 do. Triage tot 18 en 24 cs. opgehouden.

Door de N.H.M. zullen op 11 Aug. te Amst. geveild worden 304 bn. en 193 vn. Ceylon Koffij.

SUIKER. De markt bleef gedurende de laatste veertien dagen in eene vaste stemming, en voor de witte soorten vertoonde zich bij voortduring veel vraag, zoowel voor exportatie naar Rusland als voor de Raffinaderijen. De midden en bruine soorten zijn daarentegen steeds moeijelijk te plaatsen en blijven stationair.

De voornaamste afdoeningen hebben bestaan in:

460 Krjs. Sour. No. 11, slap, ex Wave à *f* 40.
409 Bijst. Kan. Bat. No. 16 zacht, ex Remegius Adolphus à *f* 37,
1128 Krjs. Passur. No. 18 zeer frai, ex Kaap Hoorn à *f* 41,
447 „ do. „ 11, pr. Amsterdam à *f* ¾ onder Julij,
1568 „ Sour. zeem. No. 16¾ pr. Telanak à *f* 38,50 voets. v. b.
303 „ do. „ „ 17 „ idem „ „ 38,75 „ „
378 „ do. „ „ 15 „ Pat. Samhiri „ 37 „ „
114 „ Cherib. „ „ 15 „ Stad Gouda à *f* ½ onder Julij,
1505 „ Sourab. „ „ 17 „ Hendrika *f* 38,50 voetst. v. b.
215 Kanass. Batavia No. 13¾, ex Pudel à *f* 34.
314 Krjs. en Kan. do. „ 15, ex idem „ „ 36¼.
356 „ do. „ 9, pr Min. Pahud à *f* 28,75 voetst. v. b.
714 „ Samar. zeem. No. 16¾ zr. goed stoom, pr. Ouderkerk a/d Amstel à *f* 38,50 voetst. van boord,
250 Matt. Sourab. No. 18 fraai, ex Nederland, } à *f* 39,50
442 „ do. „ 18 „ ex Johannes Antonius, }
256 Krjs. do. „ 15 zacht, ex O'Thijen à *f* 35.
781 „ do. „ 10/12 per Abel Tasman à *f* 50 onder Mei,
500 Matt. Samar. „ 14½ goed somm. slap, ex Allegonda Jacoba *f* 35.
1075 Krjs. do. „ 15 goed, ex Allegonda Jacoba à *f* 35¼.
524 „ do. slap somm. goed, ex Elisabeth à *f* 35,75,
400 „ Sourab. zeem. No. 18¾, pr. Doelwijk à *f* 34 voetst. v. b.
1143 „ Probol. „ „ 10, pr. idem à *f* ½ onder Julij.
1178 „ do. „ „ 11⁷⁰, pr. idem tot geheimen prijs voetst. van boord.

Bij particulieren bestond de onverkochte voorraad op ulto. 11. uit: 18452 Kr. en Kan., waarvan 11093 te Amst. en 7359 te Rott. tegen 59218 Kranj. en Kan. op 31 Julij Ao. po. en 12192 do. do. op 31 Julij 1860.

Op datzelfde tijdstip waren bij de N. H. M. nog onafgehaald voorhanden 81094 Kr. en Kan., tegen 125178 Kr. en Kan. op 31 Julij 1861 en 118645 Kr. en Kan., op 31 Julij 1860.

THEE. De prijzen blijven vast doch de handel beperkt; in ordinaire Java Thee ging iets voor behoefte om.

RIJST. Te Rotterdam werden afgedaan 2168 bn. goed ordinair Java ex Cornelia tot *f* 9,75 en 2100 do. do. ex Ouderkerk a/d Amstel tot *f* 10,50. Bij gemis aan eerste hands voorraad ging te Amst. niets om.

Per Inkerman arriveerden in het Eng. Kanaal voor Amst., ca. 7000 bn. Bassein, die reeds zeilend verkocht waren.

Naar Tafel en Java blijft voortdurend eene goede vraag bestaan.

TABAK. Bij inschrijving werden te Amst. 238 Pakken Java Kawi, ex Aegidia en Pauline verkocht tot om 30 cs., en 146 do. D. ex idem niet toegewezen, doch later uit de hand tot om 21 cs. afgedaan.

De stemming is over het algemeen niet ongunstig, doch alleen de ordinaire soorten waren slechts tot lager prijzen te plaatsen.

Op 12 Aug. komen te Amst. 160 Pn. Java Limburg ex Patriarch Samhiri bij inschrijving aan de markt.

Per Susanna werden aangebragt 669 Pn. Java SBS.

De voorraad te Amst. bestaat uit 1030 Pn. AJWalter ex Aegidia en Pauline, 100 do. Limburg en 369 do. SBS. ex Susanna, en te Rotterdam uit de in veiling tegen 22 Aug. aangeslagen 1153 Pn. Blitar en 1209 do. Ngrowo ex Fop Smit en Twee Gezusters.

Van Manilla Sigaren komen op 22 Aug. te Rotterdam in veiling 25,000 st. 1a, 200,000 st. 2a en 50,000 st. 4a Habanos 1861.

HUIDEN. De omzet bestond uit: 1266 O. I. Runder 5¾ Ko., 519 do. do. 4¼ Kn., 253 do. do. 5¾ Ko., 105 do. do. 5 Ko.. 77 do. Buffel 8 Ko., 304 do. do. 9¼ Ko. en 400 do. do. 9¼ à 75 Ko., allen Patriarch Samhiri, 1350 do. Runder 6¼ Ko. ex Deutschland, 1291 Java Runder en 219 do Buffel ex Cleveland, 1600 do. ex Johanna en 500 do. ex Prinz Regent, alles tot onbekende prijzen.

Op 1 Aug. bedroeg de voorraad van Java Huiden te Amst. 3304 Runder en 1189 Buffel.

METALEN. Van Banka Tin hadden een paar omzettingen tot *f* 67. *f* 66,50 en *f* 66,75 plaats, ten gevolge der verlaging van Eng. Tin te Londen, waardoor thans de notering is *f* 66 à ¼.— Koper in blokken afkomstig uit de laatste N. H. M. veiling werd met *f* 51,50 betaald voor 20/m Kilo in groote koeken, terwel daarvoor thans *f* 52 gevraagd wordt. — Lood onveranderd.

WOL. Omzettingen werden hiervan niet opgegeven.

De aanvoeren bij Particulieren en bij de N. H. M. bestonden uit; ca. 359 Bn. Kaap en 575 do. Australische.

VERFWAREN. Indigo. Van de bij particulieren aangevoerde partijen hebben 180 Kn. Java tot ongeveer laatste veilingprijzen nemers gevonden. De koopiust is niet levendig, de markt blijft door de laatste aanvoeren goed voorzien.

Cochenille. Met weinig handel.

Sapanhout en Kadranghout zijn bij kleine partijen tot de notering te verkoopen.

Kurkuma blijft onveranderd, en de handel beperkt tot kleinigheden.

O. I. Salpeter blijft tot *f* 25 te koop.

SPECERIJEN. De stemming is zeer lusteloos.

De Specerijen door de N.H.M. tegen 21 Aug. in veiling aangeslagen zijn aldus gesorteerd en getaxeerd:

		Cent.
	Notenmuscaat.	
1059 Vaten No.	1. gewone eerste soort	65
890 „ „	2. vrij grof van stuk, enkele gestoken	58
186 „ „	3. goed van stuk, gerimpeld en gest.	38
237 „ „	4. vrij grof van stuk, doorl. gestoken	28
	Foelie.	
204 „	Lr. D. redelijk blank, vrij grof	60
285 „	„ E. redelijk grof, iets ros	58
17 „	Gruis en Stof	—
	Kruidnagelen.	
390 „	No. 2. goede twoede soort	23
	Java Kaneel.	
120 Fard.	No. 2. fijn van hout goed v. kleur en smaak	75
1857 „	„ 3. goed v. kleur en hout, redelijk v. smaak	60
20 „	„ 4. grover v. hout, redel. v. kleur en smaak	56
9 Balen	gruis	—
	Zwarte Peper.	
1250 Balen	No. 1. 45/48 Ned. ℔ goede kwaliteit	22
3017 „	„ 2. 45/48 „ „ do. do.	22
1016 „	„ 3. 47/48 „ „ do. do.	22
188 „	Separaat	—
	Japansche Soya.	
486 Kisten,	à 36 Kruikjes, goede kwaliteit	35

De onverkochte voorraad bij de N.H.M. bedroeg op 31 Julij van dit en de vier voorgaande jaren:

	NOTEN.	FOELIE.	NAGELEN.	KANEEL.
1862.	3540 Vaten.	665 Vaten.	390 Vaten.	2006 Fard.
1861.	2090 „	935 „	1118 „	2714 „
1860.	1872 „	787 „	353 „	2306 „
1859.	1917 „	608 „	— „	2936 „
1858.	2082 „	856 „	1020 „	1606 „

De te Rotterdam in veiling aangeslagen Gember bestaat uit: 445 Kn. Geconfijte ex Thetis en Wilhelmima, 190 do. do. en 40 do. Mandarijn, die benevens de 4 Kn. Chow-Chow indirect aangevoerd werden.

Van Peper werden 700 balen ex Constantia tot om 21½ cs. verkocht.

DROOGERIJEN. Camphor. De geringe voorraad wordt op 2000 cs. gehouden, hoezeer deze prijs niet besteed werd.

Cassia fistula. De beide aangevoerde partijtjes werden tot ca. *f* 10.— afgedaan. Voorraad in eerste hand ontbreekt.

Cassia lignea zonder verandering. Het artikel behoudt eene waarde van ca. 54 cs.

Cassia vera. De aanzienlijke voorraad van prima kwal. Padang in eerste hand werd coulant verkocht. Tot 25 cs. blijven er koopers. Afwijkende kwal, zeer moeijelijk en niet dan tot lage prijzen af te zetten.

Cubeben moeijelijk en tot 70 cs. te plaatsen. De stemming is flaauwer.

Gum damar traag. Orders ontbreken en alleen op ca. 28 cs. voor prima kwal. te verkoopen.

Gum elastiek. De laatste verkoopen geschiedden op ca. *f* 90. Hoezeer de meeste houders *f* 95 verlangen is echter de waarde niet hooger dan eerst. genoemd cijfer aan te nemen.

Gutta percha blijft schaars en hoog in waarde. Prima kwal. zou 100 à 150 cs. opbrengen.

Lange peper onveranderd op 14 à 15 cs.

Cajaputh olie, tot *f* 3 blijft aangeboden.

Sago zonder handel. Siam *f* 10 à 11. Meel *f* 8 à 9 te bedingen.

Vanille. De opinie voor dit artikel blijft gedrukt. Naar kwal. niet meer dan *f* 10 à 12,50 te bedingen.

Was met meer vraag en tot *f* 37 prima blank Japansche te plaatsen.

Bindrotting gunstig gestemd, voor mooi Banjermassing *f* 10 à 12 te bedingen, Padang *f* 8 à 10, Koeti daarentegen *f* 5 à 6.

Schildpad. De voorraad in eerste hand werd tot *f* 8 à 9 naar kwal. opgeruimd.

Paarlmoerschelpen. Naar Macassar blijft vraag tot ca. 75 cs.

ARAK. Afgedaan werden 50 leggers. Soerabaija ex Maria Elise tot om *f* 116, 200 do. Batavia ex Nijverheid tot om *f* 127,50, 200 do. do. ex Burgemeester Hoffman tot om *f* 117, 50 do. do. ex Elise Susanne, aanvoer 1858, 90 do. zeilende per Cornelia, tot geheime prijzen.

Te Batavia, den 19 September 1862.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN. VAN	PRIJZEN. TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia........ Per legg.	50.—	55.—	verkoopen.
Cassia Vera	....	....	niet aan de markt.
Cochenille	....	....	Idem.
Cubeben........ Per pic.	60.—	65.—	verkrijgbaar.
Foelie No. 1 Benkoelsche	25.—	30.—	weinig vraag.
Gom Elastiek........ Per pic.	88.—	85.—	afgedaan.
„ Benzoin	22.—	22.75	verkoopen.
„ Dammar........ Per pic.	21.50	22.—	„
Gutta Percha	....	....	niets op de pl. veel vraag.
Huiden, Koe	5.—	....	na gewigt.
„ Buffel........ Per stuk.	2.75	4.50	met eenige vraag.
Indigo	4.75	....	voor 1e kwal. te Sam. geb.
Japan Boomwas	35.—	....	nominaal.
Kampher. Japan per Balie	95.—	....	niets voorhanden.
Klapper Olie	22.—	28.—	verk. voor cons.
Koffij, Java	40.50	....	kleine afdoeningen.
Padang	....	....	zonder voorraad.
Koper, Japansch	62.50	....	afgedaan.
Kruidnagelen........ Per pic.	....	....	nominaal.
Notenmuscaat No. 1	60.—	70.—	„
Peper, zwarte	17.—	17,25	laatste afdoening.
„ witte	32.—	....	„
Rotting, Banjermassing	10.—	11.—	met afdoeningen.
Padang	6.50	8.—	„
Rijst, Indramaijoe met zakken	....	....	zonder afdoeningen.
„ Witte Batavia 1e kwalit	205.—	225.—	weinig aan de markt.
„ „ „ 2e „	175.—	190.—	verkoopen en levendige
„ Carga	150.—	160.—	vraag.
„ Padang	....	....	
Sandelhout	7.—	....	nominaal.
Sapanhout Manila in Enterp.	3.75	3.—	verkoopen.
„ Bima........ Per pic.	3.—	....	zonder vraag.
Suiker No. 16	15.—	16.—	met afdoeningen.
Tabakbladeren	....	....	niet aan de markt.
Tamarinde	6.—	....	geen omzettingen.
Was	180.—	....	grif te verkoopen.
Tin, Billiton	85.—	....	weinig aanvoer.

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. dato 99½% partikulieren.
„ „ „ 99% „ het Gouvernement.
„ Londen „ Zigt 11.70 @ *f* 11.80 per £ afgedaan.
„ China *f* 2.74 per dollar nominaal.
„ Singapore *f* 2.75½ per dollar afgedaan.
„ Calcutta *f* 118 per 100 Cs. Rs.
„ Spetien. Sovereins *f* 12,65 Engelsche. Australische niet aan de markt.
Ducaten *f* 6.90 oude.
„ *f* 5.75 nieuwe.
Mex. Dollars *f* 2,74.
Dubloenen roode *f* 38.—.
„ geele *f* 40.—.
Tien gulden stukken *f* 10.25.
Chineesch goud in staven *f* 41.— aangeboden.
„ „ in bladen *f* 44.—.

Te Soerabaya, 18 September 1862.

Arak ℘ legg. *f* 55,— @ *f* 60.— Nom.	Rotting ℘ pic. *f* 7.— @
Cassia. Vera ℘ pic.	Rijst, witte ℘ koij. *f* 200. *f*
Huiden, Koe ℘ pic. *f* 35.— @ *f* 45.—	„ Carga ℘ koij. *f* 150. *f*
„ Buffel ℘ pic. *f* 15.— @ *f* 18.— gz.	Sapanhout ℘ pic. *f* 3.— @
Koffij, Java ℘ pic. nominaal	Suiker No. 16 ℘ pic. *f* 14
„ West Ind. ber. per pic. Idem	Tabaksbladeren ℘ pic.
Kurkema ℘ pic.	Tamarinde ℘ pic.
Lange Peper ℘ pic. *f* 10.— @ *f* 12.—	Wisselkoers op Ned. 99½

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

VAN DEN 15 TOT 17 SEPTEMBER 1862.

Aanvoer.

Van Rotterdam per Ned. bark *Jacoba Helena*, gez Swart, agt. B. Kopersmit en co.

een partij steenkolen, *W. Cores de Vries.*
28 kn. manufact., 100 vs. boter, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
10/2 pijpen wijn, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
6 kn. kramerijen, *Cassalette en co.*
100 md. min water, *Moll.*
1 kt. regenjassen en hoeden, *v. Kleeff en co.*
1 kt. porcelein, *Wehrij Wille en co.*
200 vs. boter, *Reynst en Vinju.*
50 md. min water, 1 kt. schoenen, *Voor Soerabaija.*

Van Amsterdam per Ned. bark *Stad Dokkum*, gez. Jaski, agt. B. Kopersmit en co.

54 coll. manufact., 100 vs. boter, *E. Moermann en co.*
2 vn. lood wit, *Hagedorn Plump en co.*
1 kistje goud en zilverwerk, *B. v. Leeuwen en co.*
2 kn. papier, 7 do. choocolaad, 1 kt. lakens, *Dümmler en co.*
52 vn. teer, *G. Buijs en co.*
3 kn. zijden goederen, *Pandel en Stiehaus.*
50 vn. bier, 28 coll. manufact., *Haager en Schuurman.*
12 bn. zakken, *Heckler.*
50 vn. bier, *Gumprich en Strauss.*
17 kn. provisien, 100 hammen, 15 ps. nagelhouten, *van Kleeff en co*
10 kn. blad koper, 100 hammen, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
100 vs. boter, 100 ks. kaas, 50 hammen, 10 ps. vleesch, 1 kt. bitt *kenscher.*
20 kn. manufact., *Tolson, Hunt en co.*
67 coll. manufact., 34 kn. provisien, 40 do. kramerijen, *Engelhard e*
89 coll manufact., *Arnold en Zonen.*
2 kn. glaswerk, *Specht Grijp.*
2 kn. medicijn, *Goring en co.*
48 kn. likeuren, *van Ommeren, Rueb en co.*
130 vn. zwd. teer, *Jacometti en co.*
154 coll. glas en aardewerk, *Wehrij Wille en co.*
64 bn. zakken, 72 coll. div. goederen, *Gouvernement.*
47 coll. manufact., *N. H. M.*
5 vs. spijkers, 240 do. menie, *J. A. Pesek.*

Van Singapore en Riouw per Ned Ind. bark *Oosterling*, gez. v. d. Wie

140 doz. lucifers, 50 do. spiegeltjes, 46 do. ijzerwerk, 52 do. potlood ps. dekens, 75 pakk. garen, 54 do. rood garen, *Order.*

Van Riouw.

2216 pic. gambier, *Order.*

Van Banka per Ned. Ind. bark *Fathool Rachman*, gez. Sech Achm. bin salim Banama.

3009 pic. tin, *Gouvernement.*

Uitvoer.

Naar Singapore, via Muntok en Riouw per Ned. Ind. st. *Konin der Nederlanden*, gez. Lewis, agt. W. Cores de Vries.

1 kt. manufact., *Agenten.*
2 kn. manufact., uit entrept., *J. F. v. Leeuwen en co.*
2 keld. genever, 4 md. bier, 2 kn. wijn, 3 vs. boter, uit entrep., *f* zilv. munt, *W. Cores de Vries.*
2 kn. provisien, uit entrep., *Gumprich en Strauss.*
2 kn. medicijnen, *Goring en co.*
25 kn. champagne uit entrep., *Cassalette en co.*
200 hammen, 2 vs. boter, *Hagedorn, Plump en co.*
f 55583 zilv. munt, *Diverse Arabieren en Chinezen.*
f 120000 zilv. munt, *Morgan Melbourn en co.*
8 kn. sarongs, *f* 1000 zilv. munt, 5 corg en 1 kt. batik goederen, 1 koperwerk, 230 do. gek. kop. geld, 1 kt. monsters, 2 kn. batik go en div. kat. goederen, 1 kt. diversen, *lading van Soerabaija voor Si*
1 kt. lakwerk, 32 corg tabak, *lading van Samarang voor Singapore.*

Voor Riouw.

f 2500 zilv. munt, *W. Cores de Vries.*
1 kt. artill., en eenige marine goederen, *Gouvernement.*

Voor Palembang.

1 kt. provisien, uit entrep., *v. Walcheren en v. Dorp.*
2 oxhoofd. wijn, 6 hammen, 2 kn. diversen, 1 kt. banket, 6 vs. boter aardappelen, *John Pryce en co.*
1 kt. artill., en eenige marine goederen, *Gouvernement.*

AANGEBRAGTE REGALEN te Batavia,

DEN 16 TOT 19 SEPTEMBER 1862.

Van Hamburg per *Vereeniging*,

1 kistje gem. G H No. 1641.

Van Nederland per *Peking*,

1 vaatje A. E. Pool, administrateur van het koffij etablissement te Residentie Pasoeroean.
1 vaatje gem. H B adres H. van Blommestein, te Pecalongan, aftegeve den Heer A. Bosch inspecteur der kultures te Batavia.
1 kistje gem. A V D No. 1358.

Van Nederland per *Tagal*,

1 kistje N H M M W. G 1863.
1 baaltje G S.

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote n tijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de w
H. M. VAN DORP

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, BATAVIA.